Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН № 89 (7229). 8 май, 1980 йил. ПАЙШАНБА. Баҳоси 2 тийин.

ИЛМ-ФАН ТАШКИЛОТЧИЛАРИ

«Салют-6» орбитал станцияси ичида навбатдаги космик экспедиция тадқиқот ўтказмоқда. «Тез» нейтронлар асосида ишловчи дунёда энг катта реактор ток берди... КПСС XXV съезди қарорларини бажараётган совет олимлари ватанимизнинг фан-техника потенциалини активлик билан кўпайтирмоқдалар.

Илм-фан намояндалари олдида ғоят мураккаб ва катта вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитети Бош Секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, «Партия олимлардан янги жараёнлар ва ҳодисаларни тобора чуқур ва дадил тадқиқ қилишларини, фан-техника тараққиёти ишига актив ҳисса қўшишларини, пайдо бўлаётган проблемаларни пухта ўйлаб таҳлил этишларини, бу проблемаларни мамлакат қудратини мустаҳкамлаш, халқ турмушини яхшилаш манфаатларини, коммунизм қуриш манфаатларини кўзлаб энг яхши тарзда ҳал этиш усуллари тўғрисида масъулиятли тавсиялар беришларини кутмоқда».

Партиянинг наказини бажаришда илм-фан ташкилотчилари — олимларнинг коллективларига, илмий муассасаларга раҳбарлик қилаётганлар биринчи даражали роль ўйнайдилар. Давлат аҳамиятига молик жуда катта иш — ўз сафларида 1,3 миллион кишини бирлаштирган олимлар армиясининг ижодий имкониятларидан энг мақбул тарзда фойдаланиш иши уларга ишониб топширилган.

Коллективларнинг куч-ғайратларини фан-техника тараққиётининг энг муҳим соҳаларига тўплаш учун зўр маҳорат, тадқиқотларни ташкил этишнинг совет фанида жуда кўп бўлган энг яхши намуналарини чуқур билиш зарур.

Космик фазони ўзлаштириш билан, атом ядросининг энергиясидан тинчлик масалаларида фойдаланиш билан боғлиқ бўлган новаторлик вазифаларини ҳал этишда юзлаб коллективларнинг куч-ғайратларини кооперациялаш пухта йўлга қўйилганлиги — бунинг порлоқ мисолидир. Режанинг кенг миқёси ва унинг аниқ ижро этилиши СССР Фанлар Академияси — Сибирь бўлимининг камол топишини таъминлади, энди у мамлакатнинг етакчи илмий марказларидан бири бўлиб қолди. Украина ССР Фанлар Академияси электр пайвандлаш институтининг тажрибаси ибратлидир. Бу ерда олис келажакни кўзловчи назарий изланишлар халқ хўжалигининг эҳтиёжлари учун амалий лойиҳалар билан моҳирона қўшиб олиб борилмоқда. Ишлаб чиқариш билан алоқа мустаҳкамланмоқда, ҳар бир мавзудаги иш ихтиро савиясида бажарилишига эришилмоқда. Ажойиб илм-фан ташкилотчиларимиз меросидаги энг қимматли тажрибаларни қурол қилиб олиш, илғор коллективлардан тинимсиз ўрганиш керак. СССР Фанлар Академияси, СССР Фан ва техника давлат комитети, министрликлар ва идоралар мана шундай ўқиб ўрганишни самарали йўлга қўйишда ёрдам беришлари лозим.

Мамлакатда илмий муассасаларнинг ҳар хил типлари ишлаб турибди. Уларнинг баъзи бирлари фундаментал тадқиқотлар билан машғул бўлса, бошқалари шу тадқиқотларнинг натижаларини машиналарнинг конструкцияларида мужассамлаштирмоқдалар. Кўп профилли муассасалар билан бир қаторда тор ихтисосдаги муассасалар ҳам ишламоқда. Институтларга илмий мактабларнинг тажрибакор асосчилари ҳам, истеъдодли ёш тадқиқотчилар ҳам бошчилик қилмоқдалар. Аммо уларнинг ҳар бири аввало илмий изланиш стратегиясини яхши ўйлаб, коммунистлар билан, бутун коллектив билан пухта синаб кўриши, тадқиқотчиларнинг отрядларини илм-фаннинг олдинги маррасига чорлаши, бутун куч ва воситаларни ҳал қилувчи соҳаларга моҳирона жамлаши, иш самарадорлигини оширишга сабот билан интилиши керак.

Шу мақсадга эришиш йўлларини актив қидириб топиш — илғор илмий ташкилотларнинг ўзига хос хусусиятдир. Масалан, уларнинг ташаббуси билан тадқиқотларнинг ҳар бир тармоғини программа асосида бошқариш усуллари ўзлаштирилмоқда. Мана шундай изланишлар доирасини келгусида ҳам кенгайтириш ва уларга бошчилик қилиш — илмий муассасалар раҳбарларининг бурчидир. Уларнинг ҳар бири илмий проблемаларнинг моҳиятига чуқур кириб бориш билан бирга тадқиқотларни бошқариш назарияси ва практикаси соҳасидаги билимни қўшиб олиб боришга мажбур.

Кўпчилик илмий муассасаларга коммунист олимлар бошчилик қилмоқдалар. Улар коммунизм иши учун актив курашчилар бўлиб ҳаракат қилмоқдалар, партиявийликни чуқур билимдонлик билан, интизомлиликни ташаббускорлик билан узвий равишда қўшишга интилмоқдалар. Коллективга, унинг тажрибаси ва билимига таянмай туриб тадқиқотларни бошқаришда муваффақиятларга эришиб бўлмайди. Илмий муассасаларнинг партия ташкилотлари мана шу фазилат ва кўникмаларни шакллантиришда раҳбарларга ёрдам беришлари, ҳар бир илмий муассасада аҳиллик билан ишлаш ва ижодий изланиш муҳитини вужудга келтириш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим. Министрликлар ва идоралар, партия комитетлари илм-фан ташкилотчилари кадрларини танлаш ва тарбиялашни такомиллаштиришлари, уларга кун сайин ёрдам беришлари керак.

Бу ҳақда ғамхўрлик қилинмаган жойларда бутун-бутун институтларнинг иши беҳуда кетмоқда, уларнинг ижтимоий активлиги пасаймоқда, тадқиқотлар савияси тушиб кетишига йўл қўйилмоқда. Ҳамон бирталай институтлар ўз куч-ғайратларини иккинчи даражали масалаларга сарфламоқдалар, бачкана мавзуларга вақт ва маблағни исроф қилмоқдалар, баъзи кадрларнинг савияси паст. Натижада халқ хўжалигининг айрим соҳалари илмий-техникавий жиҳатдан етарли равишда таъминланмаганлиги маълум бўлмоқда. Масалан, гарчи йўл қуриш машиналарини яратиш ва ишлаб чиқаришни кучайтириш зарурлиги неча йиллар аввал аниқланган бўлса ҳам, мана шундай техникани чет эллардан кўплаб сотиб олишга тўғри келмоқда. Ҳозир, ўн биринчи беш йиллик бўсағасида мана шундай нуқсонларни тугатиш программаларини айнан белгилайдиган пайт етиб келди. Бу программаларни рўёбга чиқаришни одамларга бошчилик қила оладиган серғайрат ва истеъдодли мутахассисларга ишониб топшириш зарур.

Ташкилотчи олимнинг истеъдоди — инсон қобилиятининг ноёб турларидан биридир. Илмий оркестрларнинг дирижерларини танлаш, ўстириш, камол топтириш — фан-техника тараққиётининг ҳозирги муваффақиятлари тўғрисидагина эмас, келгусидаги муваффақиятлари тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш демакдир. Министрликлар, идоралар, фанлар академиялари, партия комитетлари ишнинг мана шу муҳим соҳасини кун сайин диққат марказида тутишлари керак. Раҳбар илмий ходимларнинг ижодий ўсишига институтларнинг фаолият якунларини министрликларнинг коллегияларида, академияларнинг президиумларида мунтазам равишда муҳокама қилиш яхши ёрдам беради. Афсуски, бир қанча тармоқларда бу тартибга риоя қилинмаяпти. Олий ўқув юртларида илм-фан ташкилотчилари бўлиб етишадиган мутахассисларни тайёрлаш масаласи хусусидаги мунозара кўп йиллардан бери давом этмоқда. Аммо бу иш ҳамон йўлга қўйилганича йўқ. Малака ошириш факультетлари ва институтлари илмий муассасаларнинг раҳбарларини қайта тайёрлаш билан дуруст шуғулланмаяпти. Тадқиқотларни бошқариш тажрибасини ўртоқлашишга, бу тажрибани ўрганишга етарли эътибор берилмаяпти, бу соҳага бағишланган адабиёт кам.

Жамиятимизда партия, давлат, халқ ҳал этаётган проблемаларни ижодий ишлаб чиқиши лозим бўлган илм-фан роли муттасил ошиб бормоқда. Бу ишда илм-фан ташкилотчилари олимлар коллективларининг капитанлари ва штурманлари бўлиб ҳаракат қиладилар. Уларнинг бурчи — тадқиқотларнинг самарадорлигини оширишдан, фаннинг ишлаб чиқариш билан боғланишини мустаҳкамлашдан, унинг коммунистик қурилишга қўшаётган ҳиссасини кўпайтиришдан иборат.

(«ПРАВДА»нинг 7 майдаги бош мақоласи).

ТЎҚИМАЧИ НОВАТОРЛАР ҒАЛАБАСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР Енгил саноат министрлиги коллегияси, Тўқимачилик ва енгил саноат ишчилари касаба союзлари республика комитети президиуми ва Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг Ўзбекистон Совети ҳар йили республика тармоқ корхоналари ўртасида ихтирочилар ва рационализаторлар мусобақасини ўтказадилар.

Яқинда 1979 йилнинг иккинчи ярмидаги ана шу мусобақа якунлари кўриб чиқилди. Техника ижодкорларининг бу мусобақасида Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинати биринчи ўринни олди. Корхонанинг ихтирочилар, рационализаторлар ва новаторлар коллективига Кўчма Қизил байроқ топширилди ва пул мукофоти ажратилди.

Шунингдек, ғолиблар сафида алоҳида ижодий бригадалар ва энг илғор рационализаторлар номи ҳурмат билан тилга олинди. 2-йигирув-тўқув фабрикасининг директори М. Обидов ва шу фабрика бош механиги Х. Шералиев, мастер ёрдамчиси Р. Абдураманов, мастер А. Волчкова, конструктор А. Григорьянц шулар жумласидандир.

ПОДА ЯНГИЛАНМОҚДА

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

Тошкент областининг қишлоқ хўжаликларида жамоат чорвачилиги подасини янгилаш ниҳоясига етди. Бу ерда ферма ва сутчилик комплексларида ҳозир қора-ола зотли сермаҳсул сигирлар боқилмоқда. Ўрта Осиё шароитларида бундай сигирлар энг кўп сут беради.

Қора-ола зотли сигирларнинг сермаҳсуллигини илғор хўжаликларнинг маълумотларидан билиш мумкин. «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумининг энг яхши сут соғувчиси М. Арестова ўтган йили 26 бош сигирнинг ҳар биридан 6313 килограмм — Ўзбекистонда ҳаммадан кўп сут соғиб олди. Машинада сут соғиш усталари Б. Ходиқулова, И. Раскильдиевалар ўзларига бириктирилган ҳар бош сигирдан 5,8 минг килограмм сут соғиб олдилар. Бунда маҳсулотнинг таннархи пландагидан анча камлигини ҳам айтиб ўтиш керак.

Жамоат чорвачилиги подасини янгилаш чорвадорларга давлатга сут сотишни юқори суръатлар билан олиб бориш имконини беради. Йил бошидан буён область фермаларидан қарийб қирқ минг тонна ана шу маҳсулот келтирилди. Бу эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 3,5 минг тонна кўп сут демакдир. Область сут соғувчилари беш йилликнинг якунловчи йилида қора-ола зотли ҳар бош сигирдан 3,3 минг килограммдан кўп сут соғиб олишни марра қилиб олганлар. Ҳозир бу ерда 50 минг бошдан ортиқ қора-ола зотли сигир бор.

КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетига, областнинг барча меҳнаткашларига йўллаган мактубида область чорвадорларининг ишига юқори баҳо берилди. Уларнинг тажрибаси республикада кенг қўлланилмоқда. Олий зотли қора мол подасини тузишга киришилди. Ўзбекистоннинг кўпгина областларида ихтисослаштирилган фермалар ташкил этилган бўлиб, бу ерда қора-ола молларнинг зотини яхшилаш ишлари олиб борилмоқда. Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институтининг олимлари ана шу истиқболли зот бузоқларни хўжаликлараро комплексларда боқиш технологиясини ишлаб чиқдилар. Бундай комплекслар барча районларда ташкил этилган бўлиб, уларда бузоқлар 15 кунлигидан бошлаб бир ярим йилгача боқилади. Бу ерда бузоқлар жуда яхши парвариш қилинади, вақтида озиқлантирилади, уларнинг рационлари бузоқларнинг ёши эътиборга олинган ҳолда тузилган.

Ҳозир хўжаликлараро комплексларда республиканинг сутчилик подаларини янгилашга мўлжалланган қарийб 60 минг бузоқ парвариш қилинмоқда. Ўзбекистонда беш йиллик бошидан буён қора-ола зотли сигирлар деярли икки баравар кўпайди, ҳозир бундай зотли сигирлар умумий чорванинг учдан бир қисмини ташкил этади.

(ЎзТАГ мухбири).

РАДИО КУНИГА БАҒИШЛАНДИ

Совет радиостанциялари музаффар социализм мамлакати ҳаёти тўғрисидаги ҳақиқатни симсиз ва қоғозсиз турли жойларга етказмоқда. 7 май куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш телевидение, радиоэшиттириш ва алоқа ходимларининг байрами — Радио кунига бағишланди. Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров очди. Ўзбекистон ССР Алоқа министри Т. М. Тўхтаев шу ҳақда доклад қилди.

Республика телевидениеси ва радиоэшиттириши, деб уқтириб ўтилди йиғилишда, меҳнаткашларни коммунизм идеаллари руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўшмоқда, ўз фаолиятини КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини бажаришга, партия XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош Секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларини амалга оширишга қаратмоқда.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

УРУШ ВЕТЕРАНЛАРИНИНГ СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Тошкент шаҳрининг ғарбий чеккасида 20 гектар майдондаги мевали боғ ўртасида Улуғ Ватан уруши ветеранлари учун барпо этилган шаҳар стационарининг оппоқ корпуслари кўзга ташланади. Стационарнинг терапия ва неврология бўлимларида бир вақтнинг ўзида қарийб икки юз киши ўз саломатлигини яхшилаши мумкин. Кондиционерлари бўлган икки ўринли палаталар, рангли телевизорлар қўйилган шинам айвонлар, кутубхона бу ерда даволанувчилар ихтиёрига бериб қўйилган.

— Шифохонамиз, — дейди стационарнинг бош врачи, медицина фанлари кандидати Г. У. Ризаев, — Улуғ Ватан уруши солдатларига яна бир туҳфадир. Врачлар, медицина ҳамширалари, барча ходимлар уруш қатнашчилари соғлиғини сақлаш учун бутун билими, бой тажрибасини сарфлайдилар. Улар энг мукаммал диагностика ва даволаш аппаратлари билан қуролланган. Бизларга Тошкентдаги энг катта медицина муассасалари ва институтлар ёрдамга келишади. Етакчи мутахассисларнинг маслаҳатлар бериб туришлари кўзда тутилган.

7 май куни — совет халқи гитлерчи қўшинлар устидан қозонган ғалабанинг 35 йиллиги арафасида ана шу стационар ишга туширилди. Бу ерда бўлиб ўтган митингда Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари оғир йилларда социалистик ватан озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган жангларда ўз ҳаётини аямаган кишилар тўғрисидаги тинимсиз ғамхўрлик учун Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик изҳор қилдилар.

(ЎзТАГ).

Бекобод районидаги «Ленинград» совхози 1-бўлими деҳқонлари ғўза парваришини кучайтириб юбордилар. Суратда: моҳир механизатор Ф. Муродов. У культивация нормасини ортиғи билан бажаряпти.

П. Эргашев фотоси.

ХАЛҚ ХОТИРАСИДА МАНГУ ҚОЛАЖАК

Улуғ Ватан уруши даври узоқлаша борган сари ўша унутилмас йилларнинг қаҳрамонона сафарлари улуғворлиги ва аҳамиятини инсоният шу қадар чуқурроқ англаб олмоқда. Совет халқининг гитлерчилар Германияси устидан қозонган ғалабаси жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эга. Пойтахт меҳнаткашлари вакилларининг 6 май куни Москвада ўтказилган ва немис халқи фашизмдан озод этилганлигининг 35 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишида ана шулар ҳақида гапирилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, ҳарбий бошлиқлар, ГДР билан дўстлик Совет жамиятининг, бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари президиумга чиқдилар. Германия — Совет дўстлиги жамияти бош секретарининг ўринбосари Г. Грюнштайн бошчилигидаги шу жамият делегацияси ҳам президиумдан жой олади.

СССР мудофаа министрининг ўринбосари, армия генерали И. Г. Павловский доклад қилди. У айтдики, гитлерчилар Германияси билан милитаристик Япония устидан қозонилган ғалаба уларнинг армиялари тор-мор этилишигина эмас, шу билан бирга фашизм ва милитаризмнинг сиёсий тузуми, идеологияси мағлубиятга учраганлигини билдирди. Жаҳон империалистик реакциясининг зарбдор кучлари устидан қозонилган ғалаба Улуғ Октябрь бошлаб берган жаҳон революцион жараёнининг қудратли тезлаткичи бўлди, жаҳон социалистик системаси ташкил этилишига олиб келди.

Нотиқ ГДР халқи ГБСП раҳбарлигида қисқа муддат ичида гуллаб яшнаётган социалистик давлат барпо эта олганлигини таъкидлади. Иккала мамлакат партиялари билан халқлари ўртасидаги қардошлик муносабатлари ва ҳар томонлама ҳамкорлик чуқур ўзаро ҳурмат, мақсад ва ҳаракатлар бирлиги, марксча-ленинча дунёқарашнинг муштараклиги, пролетар интернационализми принципларига содиқлик негизига қурилмоқда.

ГДРнинг СССРдаги элчиси Г. Отт сўзга чиқиб шуни таъкидладики, ГДР граждангари ўз ҳаётларини сақлаб қолган, яна келажакка ишонч ҳосил қилишга ва янги социалистик жамият қуришга кўмаклашган совет қаҳрамонларининг мангу барҳаёт жасорати олдида таъзим қиладилар.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми Югославия Социалистик Федератив Республикасининг президенти, Югославия коммунистлар Союзининг раиси Иосип Броз Тито вафот этганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигида СССР партия-давлат делегациясини Белградга юбориш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Делегация составига КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ЮСФРдаги элчиси Н. Н. Родионов кирадилар.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ БЕЛГРАДГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Бош Секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги СССР партия-давлат делегацияси 7 майда Белградга жўнаб кетди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг ЮСФРдаги элчиси Н. Н. Родионов бор.

Делегация ЮСФР президенти, ЮКС Раиси Иосип Броз Титони дафн этиш маросимида иштирок этади.

Внуково аэродромида партия-давлат делегациясини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар М. С. Горбачев, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари Б. П. Бугаев, Л. М. Замятин, В. Ф. Мальцев, Г. С. Павлов, В. П. Рубен, Г. Э. Цуканов, А. П. Шитиков, М. А. Яснов, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатлар А. М. Александров, М. П. Георгадзе, О. Б. Рахманин, С. К. Цвигун, Г. К. Цинев, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси Ю. М. Чурбанов, ТАССнинг бош директори С. А. Лосев, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. А. Киселев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг референти Е. М. Самотейкин кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ЮСФРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили М. Жунич бор эди.

КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов делегация билан бирга жўнаб кетди.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ ХОК ПРЕЗИДЕНТИ М. КИЛЛАНИННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош Секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 7 май куни Кремлда халқаро олимпиа комитетининг президенти Лорд Килланинни қабул қилди.

Суҳбат давомида шу нарса қайд этиб ўтилдики, Совет Иттифоқи ўз зиммасига олган мажбуриятларини тўла-тўкис адо этмоқда ва ҳозирги мураккаб халқаро шароитларда олимпиа ҳаракатининг холис ният ва халқлар ўртасида дўстликка асосланган олижаноб руҳи сақлаб қолиниши учун ҳамма ишни қилмоқда. Халқаро спорт ва олимпиа ҳаракатида вужудга келган проблемалар хусусида фикрлашиб олинди.

Учрашувда «Олимпиада-80» ташкилот комитетининг раиси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Т. Новиков, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, «Олимпиада-80» ташкилот комитети раисининг биринчи ўринбосари В. Г. Смирнов, ХОК директори Моник Берлю ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

СССР ҳукумати 6 май куни Катта Кремль саройида ПБИП Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг раиси Э. Бабюх шарафига зиёфат берди.

Э. Бабюх билан бирга унинг сафарида ҳамроҳлик қилаётган расмий кишилар, ПХРнинг СССРдаги элчиси К. Ольшевский бор эдилар.

Совет томонидан А. Н. Косигин, М. С. Соломенцев, К. В. Русаков, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

А. Н. Косигин билан Э. Бабюх нутқ сўзладилар. Уларнинг нутқлари зўр эътибор бериб тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

СОВЕТ—ПОЛЬША МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва совет раҳбарларининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келган ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ПХР Министрлар Советининг Раиси Э. Бабюх ўртасидаги музокаралар 7 май куни Кремлда тугади.

Музокараларда:

Совет томонидан — СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, К. Ф. Катушев, ташқи савдо министри Н. С. Патоличев, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев, СССРнинг ПХРдаги элчиси Б. И. Аристов;

Польша томонидан — ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, планлаштириш комиссиясининг раиси Т. Вжашчик, Ташқи савдо ва денгиз хўжалиги министри Р. Карский, ПХРнинг СССРдаги элчиси К. Ольшевский, бошқа расмий кишилар иштирок этдилар.

Музокаралар чоғида икки томонлама муносабатларга оид масалалар ва баъзи бир халқаро проблемалар юзасидан фикрлашув давом эттирилди. А. Н. Косигин ва Э. Бабюх ўртоқлар муҳокама этилган барча масалалар хусусида СССР билан ПХР ҳукуматларининг фикрлари батамом бир хил эканлигини, шунингдек икки мамлакат ўртасида марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига асосланган қардошларча муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш ва чуқурлаштиришга ҳар иккала томон интилаётганлигини таъкидладилар.

Музокараларнинг якунларига мувофиқ қўшма ахборот келишиб олинди, у матбуотда эълон қилинади.

(ТАСС).

СОВЕТ—ПОЛЬША ПРОГРАММАСИ ИМЗОЛАНДИ

7 май куни Кремлда Совет — Польша музокаралари тугагандан кейин СССР билан ПХР ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялашни ривожлантиришнинг узоқ муддатли программасини имзолаш маросими бўлди.

Программани СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков билан ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, планлаштириш комиссиясининг раиси Т. Вжашчик имзоладилар.

Имзолаш маросимида А. Н. Косигин, Э. Бабюх ўртоқлар, Совет Иттифоқи ва Польшанинг бошқа расмий кишилари ҳозир бўлдилар.

* * *

Э. Бабюх нонушта зиёфат берди. Зиёфатда совет томонидан А. Н. Косигин, М. С. Соломенцев, К. В. Русаков, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида Э. Бабюх билан А. Н. Косигин дўстона қадаҳ кўтариб, нутқ сўзладилар.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН

Ўзбекистон жамоатчилиги Германия фашизм зулмидан озод қилинганлигининг 35 йиллигини нишонламоқда. Жамоатчилик вакилларининг 7 май куни республика пойтахтида бўлиб ўтган йиғилиши шонли санага бағишланди. Йиғилишда СССР—ГДР жамиятининг активлари, Германия Демократик Республикасидан келган туристлар иштирок этди.

Сўзга чиққан кишилар немис халқини фашизмдан халос этишга ҳал қилувчи ҳисса қўшган Қизил армиянинг буюк тарихий миссияси тўғрисида гапирдилар. Улар ГДР меҳнаткашларига ривожланган социализм қурилишида янги-янги муваффақиятлар тиладилар.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети маълум қиладики, халқ депутатлари область Советининг навбатдаги XVII чақириқ II сессияси 12 май соат 11 да область партия комитетининг мажлислар залида очилади.

Депутатларни рўйхатга олиш шу ерда соат 9 дан бошланади.

ИЛМИЙ ДУНЁҚАРАШНИ ШАКЛЛАНТИРАЙЛИК

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «ИДЕОЛОГИК, СИЁСИЙ-ТАРБИЯВИЙ ИШЛАРНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ.

ПАРТИЯ янги инсонни камол топтириш вазифасини коммунистик бунёдкорлик ишининг энг муҳим таркибий қисми, деб ҳисоблайди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари ўртоқ М. А. Суслов идеология ходимларининг Бутуниттифоқ кенгашида қилган докладида таъкидлаб ўтганидек, «янги инсонни камол топтириш хўжалик, ижтимоий ва сиёсий проблемаларнинг бутун комплекси билан жуда узвий равишда боғланган. Тегишли моддий-техника базаси бўлмаса, коммунизм бўлмагани каби, одамларнинг маданият, билим, ижтимоий онг, ғоявий етуклик савияси юксак бўлмаса ҳам коммунизм бўлмайди, деб таълим беради партия. Бунинг маъноси шуки, янги инсонни камол топтириш янги жамият қурилишининг натижасигина бўлиб қолмай, жуда муҳим шарти ҳамдир».

Бинобарин, партиянинг бутун революцион ўзгартирувчилик фаолияти каби меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишлари ҳам энг илғор илмий дунёқараш — марксизм-ленинизм асосига қурилгандир. Марксизм-ленинизм Коммунистик партия ва социалистик давлат сиёсатининг назарий, методологик асоси ҳисобланади. Шунинг учун ҳам партия коммунистлар, барча совет кишилари диққат-эътиборини революцион таълимотни ижтимоий практика билан бевосита боғланган ҳолда системали ва муфассал ўрганишга жалб қилмоқда. Бу вазифаларни муваффақиятли бажаришда партия сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системаси катта роль ўйнайди.

Бутун мамлакатимизда бўлгани каби, областимизда ҳам сиёсий ва иқтисодий таълим системаси йил сайин ривожланмоқда. Мазкур ўқув йилида фақат партия ўқуви системасида 277 мингга яқин тингловчи, шу жумладан 151 минг коммунист шуғулланмоқда. Партия ва комсомол ўқуви, иқтисодий таълимнинг барча формалари ва ўқувнинг оммавий шаклларида 750 минг киши таҳсил кўрмоқда.

Тингловчилар К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин асарларини, КПССнинг бутун революцион-ўзгартирувчилик фаолияти учун, халқаро коммунистик ишчилар ва миллий озодлик ҳаракати учун бебаҳо аҳамиятга эга бўлган ленинизмнинг муҳим масалаларини, коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларини чуқур ўрганишга ҳар қачонгидан кўра кўпроқ эътибор бермоқдалар. Партия ва комсомол сиёсий ўқуви, иқтисодий таълим системасида, ўқув юртларида, бутун ғоявий-тарбиявий ишда асосий эътибор Маркс, Энгельс, Ленин асарларини, КПССнинг тарихий тажрибасини конкрет иқтисодий ва сиёсий вазифаларини ҳал этиш билан чамбарчас боғланган ҳолда чуқур ўрганиб чиқишга қаратилган.

Маълумки, сиёсий машғулотларнинг муваффақияти кўп жиҳатдан пропагандист кадрларнинг назарий савиясига, методик маҳоратига боғлиқ. Буни ҳисобга олган партия ташкилотлари сиёсий мактаб ва назарий семинар раҳбарларининг ғоявий жиҳатдан етук, маънавий юксак бўлишига эришиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Ҳозир сиёсий мактаб ва назарий семинарларда пропагандистлик қилаётган 24 минг кишидан 85 проценти партия аъзолари, деярли 90 проценти эса олий ва тўлиқсиз олий маълумотлидир.

Пропагандист кадрларнинг методик маҳорати ва ғоявий савиясини оширишда область партия комитети Сиёсий маориф уйи томонидан ташкил қилинадиган пропагандистлар курслари муҳим роль ўйнайди. Ана шундай курслар мазкур ўқув йилида «Жаҳонни ўзгартирувчи таълимот», «КПССнинг иқтисодий сиёсати», «Ривожланган социализм: назария ва практика масалалари» курслари бўйича ўтказилди. Икки ҳафталик ўқув давомида жами 2 мингдан зиёд пропагандист иштирок этди.

Бундан ташқари, партия, комсомол сиёсий маорифи ва иқтисодий таълими системаси бўйича 3-4 кунлик семинарлар ҳам ўтказилиб, пропагандист ва назарий семинар раҳбарлари эътиборига ўқув курслари мазмуни, КПСС идеология ишининг актуал проблемалари, партия ўқуви методикасига доир лекция ва докладлар ҳавола қилинди. Айрим семинар машғулотларида эса ўқувнинг актив формаси жорий қилиниб, пропагандистларнинг ўқув давомида олган билимлари синовдан ўтказилди. Пропагандист кадрлар билан ўтказилган бундай тадбирлар, шубҳасиз, ўқув жараёнини активлаштирди, тингловчиларда марксча-ленинча назарияни пухта эгаллашга бўлган қизиқишни оширди, таълимнинг ҳаёт билан узвий алоқасини яқиндан мустаҳкамлади.

Шаҳар ва район партия комитетлари сиёсий маориф кабинетлари ҳузурида ташкил этилган пропагандистларнинг доимий ҳаракатдаги семинарлари пропагандистларни мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётидан доим хабардор бўлиб боришларида муҳим роль ўйнамоқда. Бу семинарларда сиёсий ўқиш методикасига доир илғор тажрибалар умумлаштирилади, халқ хўжалиги планлари, шаҳар, районларнинг социал-иқтисодий ривожланишига оид маълумотлар бериб борилади. Район ва шаҳар партия комитети секретарлари, ижроия комитет раислари, корхона раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, рационализаторлар лекция ва докладлар билан тез-тез чиқиб турадилар. Айниқса, Тошкент шаҳар, Киров, Фрунзе район партия комитетлари, Чирчиқ, Янгийўл шаҳар, Оҳангарон, Пискент район партия комитети сиёсий маориф кабинетлари ҳузуридаги пропагандистлар семинарлари намунали ўтмоқда.

Пропагандистларга партиявий ғамхўрлик ижобий самара бермоқда. Ҳозир сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системаси пропагандистларининг 60 процентидан зиёдроғи «Пропагандист — самарадорлик ва сифат беш йиллигига» ҳаракатида қатнашмоқда.

Шуниси қувончлики, пропагандистлар илғор тажриба ва ташаббусларни ёйишда активроқ қатнашадиган бўлиб қолдилар. Янгийўл шаҳар коллективларида барча тингловчилар «Орамизда бирорта ҳам қолоқ бўлмасин» ватанпарварлик ташаббусини қўллаб қувватладилар. Олмалиқда эса сиёсий ва иқтисодий таълим системасида шуғулланувчи тингловчиларнинг 40 процентдан кўпроғи илғор ташаббусларни қувватлаган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи тингловчиларининг эллик процентга яқини «Сифат беш йиллигига — ишчи гарантияси», «Ишчи ташаббусига — инженерлик мадади» ҳаракатига қўшилдилар. Коммунистик меҳнат мактабларининг 75 минг тингловчиси бор. Шуларнинг 65 процентидан кўпроғи «Меҳнатга коммунистик муносабат учун» ҳаракатининг қатнашчиси, 10 проценти рационализатордир.

Бироқ, бир қатор жойларда «Пропагандист — беш йилликка» ҳаракатини ёйиш системаси пухта ишлаб чиқилмаган. Айрим пропагандистлар шахсий ижодий планларини шунчаки расмият учунгина тузадилар. Бу планларда сиёсий мактаблар ва семинарлар тингловчиларининг индивидуал хусусиятлари, коллектив олдида турган вазифаларнинг ўзига хослиги ҳисобга олинмайди. Бу ҳол машғулотларнинг юксак савияда ўтишига салбий таъсир кўрсатади.

Совет кишилари В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигини сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги руҳида кутиб олдилар. Москва ва Ленинград корхоналари ишлаб чиқариш илғорларининг 1980 йил 22 апрелга шахсий беш йиллик топшириқларини бажариш юзасидан бошлаган ташаббуслари областимиз меҳнаткашлари томонидан ҳам кенг қўллаб-қувватланди. КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарори партия, комсомол сиёсий маорифи шохобчаларида чуқур ўрганилди. Кўпгина илғор пропагандистлар КПСС Марказий Комитетининг «В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорини ўрганишга ижодий ёндашдилар. Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозининг пропагандисти Зикрилла Эгамназаров шундайлардан биридир. Тингловчилар ҳар бир машғулотда доҳий асарларини ўрганиш юзасидан бериладиган ахборотларни тинглаб бориб, рефератлар, илмий докладлар тайёрлашда актив қатнашдилар. Бу эса тингловчилар сиёсий активлигининг ошувига ижобий таъсир этмоқда. Уларнинг 60 фоизидан кўпроғи сиёсий ахборотчи, агитатор сифатида меҳнаткашлар орасида суҳбатлар ўтказиб туришади.

Областимизда бундай пропагандистлар жуда кўп. Ғалаба районидаги Волков номли совхоз пропагандисти Зоид Назиров, Тошкент районидаги С. Раҳимов номли колхоз пропагандисти Харис Сулаймонов, Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз пропагандисти Абдураҳмон Қорабоев ва бошқалар тингловчиларнинг улуғ Лениннинг бой, ижодий меросидан баҳраманд бўлишларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Партия ташкилотлари эндиликда сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг боришини янада мунтазамроқ кузатишлари, сиёсий ўқув ташкилотчиларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, уларни рағбатлантириб туришлари керак. Партия комитетлари ҳузуридаги сиёсий маориф кабинетлари ўқишни чуқур таҳлил қилиб, ўқув йилининг сўнгги машғулотлари қизиқарли ва жонли ўтишида партия ташкилотлари ва пропагандистларга яқиндан ёрдам берсинлар. Меҳнаткашларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш, сиёсий таълим савиясини ошириш, ўқувнинг коммунистик қурилиш практикаси билан алоқасини мустаҳкамлаш барча партия ташкилотлари фаолиятининг энг муҳим йўналишидир.

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида кўрсатиб ўтилганидек, революцион назария, партия сиёсати соҳасидаги билимлар совет кишиларининг эътиқодига, коммунизм учун ёт идеологиянинг ҳар қандай кўринишларига қарши матонатли курашчининг ҳаётдаги актив позициясига, ривожланган социализмнинг актуал проблемаларини ҳал этиш йўлидаги ҳаракат қўлланмасига айланиши лозим.

ЗАМОН БИЛАН ҲАМНАФАС

Ҳаётимиз тобора фаровонлашиб борган сари кишиларнинг гўзалликка, маданият ва санъатга интилиши ортмоқда. Айниқса, ёшлар турмушида бу хислатлар кўзга яққол ташланади. Улар дала ва фермаларда меҳнат қилиш билан бирга кўнгилли дам олиш учун ҳам ҳаракат қилаётирлар. Буни Тошкент район Маданият уйи қучоғига тўпланган йигит-қизлар фаолиятидан билса ҳам бўлади. Бу маскан ёшлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларда эстетик дунёқарашни шакллантиришга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Маданият уйи ҳузуридаги ансамбль кўп йиллардан бери аҳоли ҳурматини қозониб келмоқда. У ранг-баранг программага эга. Репертуарида ажойиб куй ва қўшиқлар билан бирга меҳнатга даъват этувчи интермедиялар, ҳажвиялар ўрин олган Айниқса, аҳоли «Дуторчи қизлар», «Гулдаста» ансамбллари хизматидан мамнун. Унга 40 нафар ҳаваскор жалб этилган.

Маълумки, КПСС Марказий Комитети «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида» қарор қабул қилди. Коллектив қарордан келиб чиққан ҳолда амалий тадбирлар белгилаган. Шу йўсинда ёшлар тарбияси репертуарлар тематикасига эътибор бериш, мазмундорлик ва ижрочилик санъати билан шуғулланиш кучайтирилди. Программа учун адабиёт, санъат, фан ва техника мавзулари қамраб олинди.

— Қарорда «Биз ёшлар билан ишлашга бундан буён ҳам эътиборни бўшаштирмаслигимиз, уларни партия ва халқнинг шонли революцион жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашимиз лозим», деб айтилган. Биз ҳам қарордан келиб чиқиб, ёшлар билан ишлашда зарур тадбирлар белгилаб олдик, — дейди маданият уйи директори Шуҳрат Қосимов. — Аввало, турли хил тўгараклар, ансамбллар ташкил қилдик. Машғулотлар тажрибали санъаткорлар ёрдамида конкрет иш планлари асосида ўтказилмоқда. Ҳозирча бир мунча муваффақиятларга ҳам эришдик.

Ҳа, коллектив Ильич, Охунбобоев, Собир Раҳимов номли колхозлардаги учрашувларда, адабий кеча, конференцияларда ибратли тарзда хизмат кўрсатди. Шу давр мобайнида ходимлар область, район бадиий ҳаваскорлик кўрикларида ҳам иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллашди.

Маданият уйи бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг хизмати, талантли ёшларни тарбиялаш, ўзбек халқ санъатини тарғиб қилишдаги ютуқлари учун етти марта турли ташкилотларнинг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган.

Коллективда ёш санъаткорлар, хонанда, рақкосалар сафи тобора ортиб боряпти. Ш. Камолова, С. Низомова, Ш. Умаров, Ш. Камолова сингари санъат ғунчаларининг ижрочилик маҳорати томошабинларни қувонтирмоқда.

Санъат истиқболи эгалари, шу байрам кунларида 11, 3, 35-ўрта мактабларда концерт қўйиб бердилар.

О. ҚАНДИЕРОВ.

ИЛМИЙ ИЗЛАНИШЛАРНИ АВТОМАТЛАШ ЙЎЛЛАРИ

Ҳар қандай илмий эксперимент олимларга кўпдан-кўп ғоят хилма-хил информация беради. Социалистик мамлакатлар Фанлар академиялари кўп томонлама ҳамкорлиги «ҳисоб техникасининг илмий масалалари» проблемаси билан шуғулланувчи комиссияси ишчи группаларининг 6 май куни Тошкентда очилган кенгашида олинган маълумотларни қандай қилиб тез ва беҳато ишлаб чиқиш, тадқиқотларнинг энг машаққатли қисмини компютернинг электрон «миясига» қандай қилиб юклаш масалалари, илмий изланишларни автоматлаш билан боғлиқ бошқа масалалар муҳокама қилинмоқда.

Автоматлаш жараёнида ҳозирги вақтда социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидаги илм-фанда ҳамма ерда ишлатилаётган кичик электрон ҳисоб машиналари ягона системасининг техникавий, программавий воситаларидан илмий-тадқиқотларни автоматлаш жараёнида қўллаш шу ишчи группаларининг мана шу тўртинчи учрашувига асосий мавзу қилиб олинган. Муҳокамага қўйилган докладларда олимлар ва мутахассислар орттирган тажрибаларга ҳулоса чиқарилди, биргаликдаги изланиш самарадорлигини янада кенгайтириш ва юксалтириш борасида тавсиялар таклиф қилинди.

(ЎзТАГ).

Тошкент шаҳридаги 81-мактабда ўқувчилар кўп йиллардан бери боғдорчилик билан шуғулланиб келмоқдалар. Суратда: биология ўқитувчиси Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи А. Дўстматов ёш мичуринчилар билан мактаб теплицасида.

Р. Шамсуддинов фотоси. (ЎзТАГ).

ҚАҲРАМОНЛИК МАНГУЛИКДИР

«Бахтли ҳаётимиз учун Улуғ Ватан уруши жангларида жон фидо қилганлар қаҳрамонлиги мангудир!» Зарҳал ҳарфлар билан ёзилган бу сўзларни ҳар бир маҳалладош сукут ва ўзига хос ҳаяжон билан ўқийди. Чунки серқуёш диёримиз пойтахтининг Собир Раҳимов районидаги биргина «Правда» маҳалласидан Улуғ Ватан урушига 400 га яқин мард ўғлонлар кетган эди. Улардан 200 дан зиёди урушдан қайтмади, кўплари Москва, Ленинград, Курск, Сталинград жангларида қаҳрамонларча ҳалок бўлди.

Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлганлар хотирасини абадийлаштириш мақсадида маҳалла комитетининг аъзолари — коммунистлар Мўминжон Юнусов ва Одил Юсуповлар бошчилигида комсомол-ёшлар, маҳалла территориясидаги 111- ва 243-мактабларнинг ўқувчилари изланишлар олиб боришди, 170 дан зиёд марҳум аниқланиб, улар ҳақидаги маълумотлар тўпланди. Сўнг маҳалла комитетининг қарори билан Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлганлар хотирасига ёдгорлик ўрнатилди.

Мангулик ёдгорлигини жамоатчилик асосида Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти чизмачилик кафедрасининг катта ўқитувчиси Тўхтабек Сойипов, Тошкент чинни заводининг рассоми Собир Ҳакимов, маҳалла оқсоқоллари Юнус ота, Қодир ота ва бошқалар қуриб бездилар.

Мана бугун маҳалла клубининг кенг ва ёруғ зали граждандар ва Улуғ Ватан уруши, меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари, маҳаллада яшовчи зиёлиларнинг вакиллари, комсомол-ёшлар билан тўлган. Давраларда суҳбатлар қизғин. Улуғ Ватан уруши ветерани Абдумажид Абдуворисов маҳалладошларига Ленинград фронтидан Берлин бўсағасигача бўлган жангу-жадаллар ҳақида ҳикоя қилса, Маҳмадали Зоҳидов, Аҳад Мавлонов ва Фараҳиддин Ғуломовлар Курск жанглари, Белоруссия фронтидаги қаҳрамонликлари ҳақида ўз хотираларини ҳикоя қилишади.

Ғалабанинг 35 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишини маҳалла комитетининг раиси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Солиҳ Тўхтаев қисқача кириш сўзи билан очди. 244-мактабнинг директори Ҳамидулла Даминов «Совет халқининг фашизм устидан қозонган шонли ғалабаси» мавзуида доклад қилди.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари клуб саҳнасига таклиф қилинади. Уларга эсдалик совғалари топширилди.

М. РАҲМОНОВ.

ПОСЁЛКА СОВЕТЛАРИ ҲАЁТИДАН

ТАРБИЯ — НОЗИК САНЪАТ

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети шаҳар, район, посёлка, қишлоқ меҳнат коллективлари ва муассасаларида намунали жамоат тартибини сақлаш бўйича ўтказилган социалистик мусобақага якун ясади. Ўрта Чирчиқ районидаги «Янги ҳаёт» посёлка Совети ғолиб деб топилди.

Партия сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбияни, социалистик турмуш тарзини янада кенг пропаганда қилиш, социалистик нормаларга зид бўлган ҳар қандай кўринишларга муросасиз курашишни талаб этмоқда.

Кейинги йилларда посёлкамиз территориясида ҳуқуқий тартиботни бузиш, жиноятчилик кескин камайди. Бу эса корхоналарда, турли ташкилотларда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомининг мустаҳкамланишида, меҳнат унумдорлигининг ўсишида ўз аксини кўрсатмоқда.

Р. бир жойда ёлчитиб ишламас, ичкиликка ружу қўйган эди. Охири оиласи билан ажралишгача бориб етди. Посёлка Совети активлари Р. билан бир неча бор суҳбатлашишди. Қўшнилар билан мулоқатда бўлишди. Маҳаллада кўпчилик ўртасида муҳокама қилинди. Уни йўлга солиш осонликча бўлгани йўқ. Оила тикланди. Тиниб-тинчиб кетишди. Маҳалла хурсанд.

Хулоса шуки, тарбия ишлари билан ҳамма ерда ҳам шуғулланиш керак. Меҳнат коллективлари, маҳалла-кўй ножўя ҳатти-ҳаракатларга ўз муносабатини кескин билдирса, тартиббузарларни ўз вақтида қайириб олса кўнгилсиз ҳоллар камаяверади.

Биз территориямизда яшаётган, ишлаётган ҳар бир кишининг иши, ҳар бир оиланинг ҳаёти, нима билан нафас олаётганидан боҳабар бўлишга ҳаракат қиламиз. Бу ишга жамоатчилик асосида тузилган советлар, комиссиялар сафарбар этилган.

Педагоглар устози Макаренко айтганидек, тарбия бола туғилган кундан бошланиши лозим.

Хусусан ёшлар тарбиясига зўр бериш керак. Улар ўз фарзандларимиз, келажагимиз, таянчимиз. Бошланган катта ишлар анъаналарнинг эстафетаси уларнинг қўлида. Совет турмуш тарзини ёшлар ўртасида таъсирчанлик билан тарғиб қилиш, уни ҳаётга сингдириб юборишдек масъулиятли вазифа турибди олдимизда. Тарбия бошида пухта бўлса, у албатта ўз самарасини кўрсатади. Биз шуни назарда тутиб мактабларнинг педагогик коллективлари билан алоқани тобора мустаҳкамлашга интиляпмиз.

Мактабларда бамаслаҳат янги ўқув йили бошланиши олдидан тадбирлар ишлаб чиқамиз. Мактабгача болалар муассасаларининг иши билан қизиқамиз. Ўқитувчилар тарбиявий иш услубини такомиллаштириш учун изланадилар.

Ўқувчиларда меҳнат кўникмаларини ҳосил қилиш, уларни турли касблар билан таништириб бориш, фикр доирасини кенгайтириш, ҳис ва идрок қилиш қобилиятини ошириш мақсадида тез-тез корхона ва хўжаликларга, табиат қўйнига, маданий ёдгорликлар бор жойларга, турли музейларга олиб бориб турамиз. Уларнинг таассуротлари билан ўртоқлашамиз.

Кутубхоналарда ташкил қилинаётган турли адабий кечалар, лекция, суҳбатлар, мунозаралар, китобхонлар конференциялари қизиқарли, жонли ўтаётгани учун ёшларнинг иштироки чакки эмас. Ўтган йилдан бошлаб фрезерлик, токарлик касблари бўйича тўгараклар очилди. Вақти-вақти билан ишлаб чиқариш илғорлари мактабларга келиб ўқувчилар билан ёнма-ён дастгоҳда ишлашади.

Гапни мактаб ҳаётидан бошлаганимдан мақсад шуки, ўқув даргоҳи бола ҳаётида, умуман катта ҳаёт бўсағасида энг зўр синов майдонидир.

Йигит-қиз мактабни битирди, дейлик. Синф ўқувчиларининг рўйхати бир неча йилгача назоратимизда бўлади. Улар қаерда ўқишяпти, ишлашаяпти, текшириб борамиз. Керак бўлса, ёрдам берамиз. Бизнингча бу тартибда иш тутишнинг ғоят муҳим аҳамияти бор. Ёш гражданиннинг тақдири учун ҳамиша жавобгармиз. Унинг илк атак-чечакларидан тортиб, ҳаётда мустақил ўринни эгаллашигача бўлган мураккаб, машаққатли жараённи кузатиб бориш тарбиячилар учун ҳам фарз, ҳам қарз.

Посёлка Совети ичкиликбозлик, безорилик ва бошқа хил жиноий кўринишларга қарши юриш бошлаган. Ана шу курашда партия ва ҳукуматимизнинг сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтиришга доир қарорларидан самарали фойдаланмоқдамиз. Идеология ходимларининг республика партия активи йиғилишида шундай дейилди: «Ичкиликбозлик ва безорилик, бюрократизм ва одамларга бепарво муносабатда бўлиш, меҳнат интизомини ва жамоат тартибини бузиш катта иллатдир. Ана шу салбий ҳодисаларга қарши курашда ғоявий ва маъмурий таъсир ўтказишнинг ҳамма шакл ва воситаларидан, жамоатчилик фикридан, меҳнат коллективининг тарбиявий ролидан баракали фойдаланиш керак».

Хўш, биз бу борада қандай ишлар қиляпмиз? Жиноятчиликнинг олдини олишда таянч пунктининг ролини оширяпмиз. Унга эпчил ташкилотчи, тажрибали участка милиционери Худойберди Жамбилов раҳбарлик қилмоқда. Пункт ишига жамоатчилик вакиллари кенг жалб қилинган. Унга яқин Совет, комиссия, группа бор. Ичкиликбозликка қарши тузилган тадбирлар бевосита меҳнат коллективлари ва турар-жойларда амалга ошириляпти. Муттасил ичишга ўрганиб қолган айрим кишиларни даволаш мақсадида амбулатория ҳузурида кичик хона очганмиз. Беморлар асосан ишдан кейин даволанишади. Тўғри, баъзи кишилар бу ерга келишдан «ор» қилишади. Лекин жамоатчиликнинг таъсирида мажбур қиламиз. Аввало амбулаторияга ҳамманинг кўз олдидан бошини ҳам қилиб ҳар куни ўтишнинг ўзи бир жазо. Иккинчидан қаттиқ назорат, таъсир туфайли ичишга журъат этолмайди. Шу ерда «шифо» топиб, ичкиликдан фориғ бўлганлар ҳозир биздан хурсанд.

Таянч пунктида турли картотекалар тузилган. Бирор кишининг ножўя ҳатти-ҳаракати сезилиб қолса, дарров ҳисобга олинади. Журналга зикр этилдими, демак у кузатувда бўлади.

Комиссия ва советлар ҳафталик, ойлик ва йиллик планларга эгалар. Вақти-вақти билан ҳисоботлар бериб туришади. Бундан ташқари жамоатчилик комиссия ва советлари посёлка территориясидаги корхона ёки ташкилотда олиб борилаётган ишлар ҳақида ҳам ахборотларни тинглашади. Илғор тажрибалар оммалаштирилади, камчиликларни бартараф этиш йўллари кўрсатилади.

Таянч пункти тузилганига беш йилдан ошиб қолди. Илгари посёлкамиз нисбатан нотинч эди, айниқса кечқурунлари айрим ёшларнинг ичиб олиб, бебошлик қилиш ҳоллари учраб турарди. Мана энди ҳар куни қўлига қизил бойлаган кўнгилли дружиначилар тартибни ўз қўлларига олганлар.

Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, айрим вақтларда кўнгилсиз воқеа юз бергандан кейингина ҳаракатга тушиб қоламиз. Бизнинг асосий вазифамиз унинг олдини олишдир. Бунинг учун одамларнинг онгига, уларнинг дунёқарашига, кайфиятига, характерига, ҳаётдаги позицияларига кун сайин таъсир ўтказа билиш керак. Бу иш эса ғоят мураккаб бўлиб, алоҳида маҳорат, қунт ва санъатни талаб этади. Ана шу санъатни эгаллаш, ундан моҳирлик билан фойдаланишгина мўлжалдаги самарани бериши мумкин. Биз буни чуқур ҳис қиламиз ва унга доим амал қиламиз.

Ф. АДЕЛЬШИНА,
Ўрта Чирчиқ район халқ депутатлари «Янги ҳаёт» посёлка Совети ижроия комитетининг раиси.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ЯЙЛОВЛАРГА БУЛОҚ СУВИ

Республика яйлов мелиоратив-қурилиш бирлашмасининг Сурхондарё механизациялашган колоннаси отрядлари 150 километрлик Бойсун қувур — арнғини ётқизишга киришдилар. Бойсунтоғ этакларида ер қазиш ишлари бошлаб юборилди. Пўлат ариқ ўзани тик ёнбағирлик бўйлаб 530 метр баландликка кўтарилади ва бу ерда кўп сув кетадиган темир-бетон ҳовуз қуриш мўлжалланмоқда. Қайроқсой булоқларидан олинган сув бу ердан водийга оқиб, Бойсун чорвачилик совхозларининг 20 минг гектар яйловзорларига сув беради.

ЁВВОЙИ ҚУЁНЛАРГА ЯНГИ МАКОН

Самарқанд областидаги «Айдар» овчилик хўжалигида ёввойи қуёнлар болалади. Улар бу ерга мослаштириш учун бултур келтирилган бўлиб, сув омборларининг соҳилларида жойлаштирилганди.

Ёввойи қуёнлар уй қуёнларига нисбатан касалликка кўпроқ бардош беради, хўрак танламайди, уларни боқиш учун махсус хоналар керак бўлмайди — улар инларда яшайверади. Битта урғочи қуён ўттизтагача болалайди. Қуёнлар парҳез гўштдан ташқари сифатли, қимматбаҳо мўйна ҳам беради.

Б. М. Жидиков номли Бутуниттифоқ овчилик хўжалиги ва ҳайвонотчилик илмий-тадқиқот институти биотехника лабораториясининг ходимлари Ўрта Осиёда ёввойи қуёнларни иқлимга мослаш борасида эксперимент ўтказяптилар. Ҳозир бу ҳайвонлар Тошкент ва Жиззах областларининг овчилик хўжаликларига тарқатилмоқда.

ҚАҲРАМОН ШОФЕРЛАР ХОТИРАСИ

Улуғ Ватан урушининг даҳшатли йилларида Каттақўрғондаги 2518-автоколоннадан ўнлаб шоферлар фронтга жўнаб кетишган эди. Улар ўз машиналарини фронтнинг минг-минглаб километр алангали йўлларидан бошқариб бориб, «Газик»лар ва «ЗИС»ларида Москва ва Сталинграддан то Берлин ва Прагагача бориб етдилар. Уларнинг кўпчилиги Совет ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун ўз жонларини фидо қилдилар.

Каттақўрғон автоколоннасининг дарвозаси олдида қад кўтарган мемориал комплексда жангларда ҳалок бўлган автомобилчиларнинг хотираси абадийлаштирилди. Душман устига ҳужум қилиб бораётган жангчиларнинг қабартма тасвири туширилган девор олдида ҳарбий шофернинг ҳайкали қад кўтарди. Унинг ёнидаги алоҳида супада реактив қурилма — тилларда достон бўлган «Катюша» ўрнатилган автомашина турибди.

5 май куни қаҳрамон шоферларга ўрнатилган ёдгорлик тантанали вазиятда очилди. Шу воқеа шарафига бўлиб ўтган митингга Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, автоколонна шоферлари Каттақўрғон корхоналари ва жамоатчилигининг вакиллари, яқин атрофдаги колхозларнинг меҳнаткашлари, пионерлар келишди.

Монумент олдида мангу олов ёндирилди. Фахрий қоровул ҳалок бўлганларнинг хотирасини ҳурматлаб, қимирламай саф тортиб турди. Ёдгорлик пойига янги очилган гуллар қўйилди.

Бу ёдгорлик Каттақўрғон автоколоннаси коллективининг ташаббуси билан барпо этилди. Ҳайкалтарошлардан Э. Д. Алиев, Н. А. Банделадзе, В. И. Дегтярев, архитекторлардан М. М. Ғуломов, А. А. Мўминов ёдгорлик авторларидир.

ПАРРАНДАЛАР «ШАҲАРЧАЛАРИ»

Жиззах областидаги Зарбдор район марказида қурилган 12 минг бошга мўлжалланган типовой паррандахона дастлабки паррандаларни қабул қилди. Қишлоқ матлубот кооперацияси бу ерда паррандачилик комплексини барпо этмоқда. Комплексга шунингдек инкубатор, бройлерларни парвариш қилиш учун хоналар, паррандалар сўйиладиган цех ва озуқа ишлаб чиқариладиган участка киради.

Механизациялашган паррандачилик комплекси Фарғона область матлубот союзи системасида ҳам қурилмоқда. Бунёдкорлар бу ерда «паррандалар шаҳарчаси»нинг биринчи навбатини фойдаланишга топширдилар. Янги цехда мингта жўжа жойлаштирилган.

(ЎзТАГ).

БИРЛАШИБ МУРОДГА ЕТДИЛАР

Бекобод районидаги Ленин номли колхоз ташкил этилганлигига 50 йил тўлди. Яқинда мухбиримиз шу колхозда бўлиб хўжаликда олиб борилаётган ишлар билан танишди, таниқли пахта усталари, ветеранлар билан учрашиб, суҳбатлашди.

Колхоз қишлоғи. Кенг асфальт кўчанинг икки томонида янги типда қурилган турар-жойлар ям-яшил дарахтлар орасидан салобат билан кўринади. Йўлкалар, ҳовлилар, уйлар атрофи озода, саришта, биноларнинг пештоқларидаги қизил алвонлар баҳор шабадасида аста елпиниб, яшнаб кўринади.

Марказда коллектив хўжаликнинг жамоат бинолари қад кўтарган: бир-бирига туташ кўркам идора, кутубхона, амбулатория, мактаб, магазин...

Бу ерда янги бино-колхоз маданият уйи қурилиб, замонавий ускуналар билан жиҳозланди. Колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ҳайдарали Ҳамроқулов коллектив хўжаликнинг ҳаётида, қишлоқ тарихида катта шодиёна айём бошланганлигини сўзлайди. Хўжалик тузилганига 50 йил бўлибди. Шу муносабат билан марказий дала шийпонида ветеранларнинг суҳбатида бўлдик. Саксон ёшлик Ёрлақаб бобо Бегимқулов бундай деди:

— Бизнинг Бекободимиз, айниқса, Жумабозор қишлоғимиз, Октябрь инқилобидан олдин жуда ҳароб жойлар эди. Сирдарё яқинимиздан оқиб ўтиб турса ҳам ундан баҳра ололмасдик. Қазиб чиққан ариқларимизнинг сувини бойлар бўғиб оларди. Инқилоб туфайли кўкрагимизга шабада тегди, ерусувга эга бўлдик. Лекин якка-ёлғиз тер тўкиб ишлаш билан еримизни кенгайтириб, уни яшнатиб бўлмаслигини билардик. Шунинг учун бирлашиб колхоз бўлиб олдик. Омоч, мола, кетмондан бошқа иш асбобимиз йўқ эди. Қаранг энди, бутунлай бошқа бир олам — антиқа замонда яшаяпмиз.

— Колхоз тузилган дастлабки йиллар жуда кўп қийинчиликларга дуч келганмиз, — суҳбатга қўшилди кекса пахтакор Маматқул бобо Холиқулов, — ер—сувидан айрилган бойлар, қулоқлар тоғларга қочиб кетиб, у ерларда босмачи тўдаларини тузиб, кечалари қишлоқларимизга қашқирдай бостириб келарди. Қизил аскарларга кўмакчи бўлиб, уларни неча бор қишлоқларимиздан қувиб чиқарганлигимиз ҳамон эсимдан чиққани йўқ. Мана Ёрлақаб бобо жўрамизнинг ўзи ўша вақтларда қўлига қурол олиб, Оҳангарон тоғларида пайдо бўлган босмачиларни қийратиб, уларни батамом йўқ қилишда иш кўрсатганлардан бири бўладилар.

Ёрлақаб бобо кўкрагига тушиб турган оппоқ соқолини қуришган қўллари билан силади. Кўпни кўрган кўзлари зийрак жилмайди.

— Юз хўжаликка яқин деҳқонлар колхозга бирлашган эдик, — яна суҳбатни давом эттирди Маматқул бобо, — 300 гектарга яқин еримиз бор эди. Биринчи йили ҳар гектардан атиги 6 центнердан пахта олган эдик. Ҳозирги колхоз ерида майда қишлоқлар кўп эди. Ҳар қишлоқда биттадан колхоз тузилган. Баъзи колхозларнинг экин майдони юз гектардан ошмасди. Масалан «Шарқ тонги», Крупская, Киров номли, «Октябрь», Энгельс, Ленин номли колхозлар бўлган. Мана энди Ленин номли ягона, азамат колхозга айландик.

— Ленин отамиз туфайли, уларнинг башорати билан бу ерлар обод бўлди. Шунинг учун хўжаликни унинг номи билан атадик. Колхозимиз йилдан-йилга яшнаяпти, — деди ёши олтмишлардан ошган миқти гавдали, қорачадан келган ҳамсуҳбатимиз Турсунбой Рўзиев, — биз асли юқоридан, тоғдан, бу ердан узоқ бўлмаган Ғончи райониданмиз. У ерлар Тожикистоннинг Ленинобод областига қарайди. Ғаллакор эдик. Мирзачўлни ўзлаштиргани бутун қишлоғимиз оёққа турди. Кўч-кўлонимизни олиб, Сирдарё бўйига, Фарҳод тоғи этагига кўчиб келдик. Мана энди пахтакорман. Бу ерга келганимизга ўттиз йилдан ошди. У вақтда армиядан, фронтдан қайтган сўққабош эдим. Ҳозир катта оиланинг бошлиғи — отахониман.

Даврада қариялар суҳбатини бир чеккада жим эшитиб ўтирган колхоз экономисти Алижон Хожимирзаев Турсунбой ота тўғрисида сўз очиб қолди: — фронтда 4-гвардиячи Кубань казаклари отлиқлар корпусининг энг моҳир жангчиси бўлганлар. Урушнинг бошидан то охиригача жангда қатнашганлар, бир неча бор яраланганлар. Урушни Чехословакия тоғларида тугатиб, ўша ердан уйга қайтганлар. Ўшандан бери, афсонавий Фарҳод орзу қилган мана шу Мирзачўл ерларини яшнатиб юрибдилар. Коммунист, илғор бригада бошлиғидирлар. Ҳар йили ҳаммадан кўп «оқ олтин» етиштирадилар. Эллик центнерчиларнинг сардорларидан. Бу йил ҳам 85 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ошириб хирмон кўтаришга ваъда берганлар.

Улуғ Ватан урушининг актив қатнашчиси, коммунист, кўкрагида Ленин, Қизил Байроқ орденлари, шунингдек фронтда олинган мукофотлари ярқираб турган бу марди-майдон замонамизнинг асл фарҳодларидандир. Унинг ёнида ўтирган Зокир Қодиров Мирзачўлнинг чўлқувар баҳодирларидан. Бекободга бундан қирқ беш йил аввал келган, Биринчи чўлқуварлардан ҳисобланади. Колхозда бригадир, ҳосилот советининг раиси, раис бўлиб ишлади. Қатор орден ва медаллар билан мукофотланди.

Даврада колхознинг собиқ раисларидан — пенсионер 80 ёшлик Акбарали ота Мирзаев тўғрисида ҳам гап борди. У асли Андижон областининг Бўз районидан. 1938 йилда республикамиз оқсоқоли Йўлдош ота Охунбобоев маслаҳати билан қўриқ очгани Бекобод районидаги Ленин номли колхозга кўчиб келди. Катта хўжаликнинг шон-шуҳратини оширишга ҳисса қўшди.

Давра кенгайиб, суҳбат тобора қизиб борарди. Ёрлақаб бобо «Бугун тўй гурунги-ку, Абдубашор ҳам гапирсин!» деди. Қарияларга чой узатиб, бир чеккада хушнуд ўтирган донгдор пахтакор жилмайиб қўйди. Сўнг «Отахонлар суҳбат бошлаганда: шогирдлар тинглаши керак. Сўзимни қисқа қилиб айтсам, колхозимизнинг юбилей йилида 468 гектар еримизнинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтармоқчимиз. Бу — хирмонимиз жонажон хўжалигимиз тўйига муносиб совға бўлади» деди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдубашор Усмонов участка бошлиғи. Колхознинг машҳур механизаторларидан. 20 йилдан буён бригадани бошқаради. Донг таратган пахтакор. Ҳозир унинг участкасида ғўза парвариши қизғин.

Колхозда ажойиб пахтакорлар етишиб чиқяпти. Адолат опа Рўзиматова, Турсунбой ака Рўзиевлар пахтачилик илмини яхши биладилар. Доим шамол бўлиб, қуриб, чанг кўтарилиб, қақшаб ётадиган ерларнинг ҳар гектаридан 50 центнердан ошириб пахта олиш осон эмас. Адолат опа бу йил областимизнинг бир группа пахтакорлари қатори ажойиб ташаббус билан чиқдилар.

— Биз уларга эргашиб ҳосилдорликни кескин оширишга аҳд қилдик, — дейди Усмонов.

Колхоз истиқболи ҳақида сўз кетганда, унинг ҳозирги раиси Ҳайдарали Ҳамроқуловнинг раҳбарлик, ажойиб ташкилотчилик ишлари алоҳида таъкидланди. Коллектив хўжаликнинг ҳар томонлама ўсиб, ривожланишида унинг хизматлари каттадир. Ҳамроқулов ҳам Андижон областининг Бўз районидан. Улуғ Ватан уруши йилларида ўсмир йигитча бўлиб, Фарҳод гидроэлектростанцияси қурилишига келади. Ўжар дарё тўсилиб, унинг ҳаётбахш суви Мирзачўл даштларига мавж уриб оқаётганини кўриб, бу қадимий афсоналар тўқилган жойда қолиб, меҳнат қилишни орзу қилади. Шу орзу билан Ленин номли колхозда қолди. Бу ерда палак ёйиб, ўзининг муқаддас орзусига етди. Оддий колхозчидан йирик хўжаликнинг сардори даражасига кўтарилди. Катта оиланинг отахони, коммунист, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

Колхоз кўп тармоқли, кучли техника базасига эга бўлган, юқори ҳосилли йирик хўжаликка айланиб бормоқда. Уч ярим минг гектарга яқин экин майдони бор. Шундан икки минг гектарида «оқ олтин» ундирилади. Ҳар гектардан 40 центнердан ҳосил кўтариш учун фидокорона кураш бормоқда. Бундан ташқари маккажўхори, беда, сабзавот экинларидан ҳам ҳар йили мўл ҳосил олиниб келинмоқда. 90 гектарлик боғда ширин-шакар мевалар етиштирилмоқда. Чорвачилик ҳам ривожланмоқда. Пиллачилар бу йил давлатга 28 тонна «кумуш тола» топширишга аҳд қилишган.

Колхоз территориясида 5 қишлоқ бўлиб, 10 минг аҳоли истиқомат қилади. Бу ерда 4 ўрта, битта 8 йиллик мактаб, механизация мактаби, клуб, кутубхона, 5 та типовой дала шийпонлари, гараж, устахона ва бошқа жамоат ва ишлаб чиқариш объектлари бор. Янги мактаб, ясли ва боғча бинолари қад кўтармоқда. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари учун ёдгорлик қурилмоқда.

Колхоз мана, бугун ўзининг 50 йиллигини нишонламоқда. Фарҳод юртида, Ленин чаманзорларида бахтли ҳаёт кечираётган коллектив хўжалик босиб ўтган порлоқ йўлига назар ташлар эканмиз, доҳий Ленин номини дилда такрорлаб, бахтли ҳаёт учун партия, ҳукуматимизга раҳмат, деймиз.

Суратда: колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ҳ. Ҳамроқулов илғор бригада бошлиғи Э. Пўлатов билан суҳбатлашмоқда.

М. Қорабеков фотоси.

МАРДЛАР МАДҲИЯЧИСИ

АДҲАМ РАҲМАТ 70 ЁШДА

Яқинда Улуғ Ғалабамизнинг шонли 35 йиллиги олдидан Улуғ Ватан урушида қатнашган ўзбек адибларининг Туркистон ҳарбий округи Тошкент гарнизони жангчилари билан учрашувлари бўлиб ўтди. Жангчилар ҳузурига келган фронтчи соҳибқаламлар орасида ўзининг 70 йиллигини нишонлаётган Адҳам Раҳмат ҳам бор эди.

Учрашувда адибнинг «Тошкентлик казак» ҳужжатли қиссасининг қаҳрамони Улуғ Ватан уруши фронтларида 9-гвардиячи отлиқлар полкининг комиссари, запасдаги майор Исмоил Салимовнинг жангоҳлардаги ҳаёти ҳақидаги ҳикояси тингловчиларда катта таассурот қолдирди. Ёш китобхон жангчилар Ватан ботирлари ҳақида ёзилган асарлари учун адибга ва унинг қаҳрамонига янги ижодий муваффақиятлар истаб, гулдасталар тақдим этдилар. Залда, тингловчилар орасида фронтда, 1943 йилда маршал Будённийнинг отлиқ полкининг энг моҳир жангчи командири Салимовга тақдим этган қиличи қўлма-қўл ўтиб, оловли йиллар қаҳрамонларининг сўнмас жасоратларидан ҳикоя қилгандек бўлди.

Шунда мен фронтчи дўстим — ҳарбий адиб Адҳам Раҳмат тўғрисида ўйлаб кетдим. Унинг адабиёт майдонига қўйган илк қадамидан бошлаб, шу кунларгача бўлган жўшқин ижодий ишлари ва баракали ҳаёт йўли кўз олдимдан ўтди. У ўзининг 70 йиллигини Улуғ Ватан уруши фронтларида Ватан ботирларининг ҳаётларини сақлаб қолиш учун жонбозлик кўрсатган шифокорлар тўғрисидаги қиссасини ёзиш билан кутиб олмоқда. Унинг ижодий режалари улкан. Хотиралар, таассуротлар, фронтчи қаҳрамонлар билан учрашувлар унга янги ижодий ғайрат бағишлайди, уни доимий хизматда бўлган жангчидай бардам ва самарали бўлишга чорлайди.

Адибнинг ёшлиги Қўқонда ўтди, 1909 йилда ўша шаҳарда туғилиб, отадан жуда ёш етим қолди. Бегона кишилар эшигида дастёр — хизматкор бўлиб ишлади, митти қалбида барг ёзган орзу-умидлари пуч ҳаёлга ўхшаб кўринади. Лекин олам уфқида нурли қуёш барқ уриб чиқаётган эди. Бу Октябрь инқилоби эди. Янги ҳаёт, социалистик тузум йўқсиллар хонадонига нур келтирди, етимлар бошини силади, уларни бахтли ҳаёт йўлига, билим ва ҳунар даргоҳларига бошлаб борди. Ёш Адҳам меҳрибон кишилар ёрдамида мактаб-интернатда тарбияланиб, қалбида муқаддас сақлаб келаётган илк орзуларига етишади, у дастлабки совет мактабида таълим олиб, энди ўз билимини ўзгаларга ўргатиш орзусида бўлади. Уни Наманган областининг Тўрақўрғон районига ўқитувчи қилиб юборадилар. Ўн етти яшар ёш муаллим Шаҳанд қишлоғидаги мактабга директор ва ўқитувчи қилиб тайинланади. Мураббийлик унинг қалбида ижодий илҳом ғунчаларини барг ёздиради. Ёш комсомол аъзоси Адҳам ўз атрофида бўлиб турган буюк ўзгаришларни зўр қизиқиш билан кузатади, улар ҳақида газетага хабар ва мақолалар ёзди, юрак севинчлари, жўшқин таассуротлари ҳақида илк шеърий мисралар ёзди. Бу интилиш уни аста-секин катта ижодий ҳаёт йўлига олиб чиқди.

Ёш мураббий ва ижодкор Адҳам қишлоқнинг маданий ҳаётида намуна кўрсатиб хизмат қилади. Саводсизликни тугатиш курсларини очди, коллективлаштириш ишларида актив қатнашди, аҳоли ўртасида тарғибот ва ташвиқот ишларини олиб борди.

Қишлоқда туриб ижод қилаётган ёш қалам соҳибини редакция ва нашриётлар коллективлари яхши таниб, унинг юбориб турган мақолаларини ўз вақтида эълон қиладиган бўлдилар. Сўнг уни ўз сафларида туриб ишлашга таклиф қилдилар. Ижод ёш Адҳамнинг ҳаёт йўлланмаси эди. У Тўрақўрғондан Қўқонга келади. У ерда чиқиб турган «Янги Фарғона», сўнг «Коллективчи» газеталарида ишлайди. 1930—35 йиллар унинг журналистик — ижодий йўлида самарали, юксалиш йиллари бўлди.

Адҳам Раҳматнинг биринчи шеъри 1930 йилда «Янги Фарғона» газетасида эълон қилинади. Шундан кейин унинг давр воқеалари, ҳаётдаги бутун ўзгаришларни тараннум этган шеърлари газеталар саҳифаларида тез-тез босилиб туради. 1936 йилда эса шоирнинг «Бахтли ёшлик» деган биринчи шеърий тўплами чоп этилади.

Ёш ижодкор илк тўплами босилиб чиқмасиданоқ таниқли қалам соҳибларидан ҳисобланарди. Шунинг учун уни 1934 йилда СССР Ёзувчилар союзига аъзо қилиб қабул қиладилар, Совет адабиётининг отахони Максим Горький имзо чеккан табаррук аъзолик дафтарчаси унга тақдим этилади. Ёш ижодкор ҳаётидаги унутилмас бу воқеа уни янги ижодий изланишларга етаклайди.

У ёш китобхонларга ўзининг «Айёр тулки», «Алла», «Шеърлар», «Дум», «Қувноқ қўшиқлар» каби шеърий тўпламларини тақдим этади. Бу асарлар болаларнинг энг севимли китоблари бўлиб қолади. Бу асарларда шоир болалар ҳаётини, атрофдаги воқеаларга муносабатларини, содда ва дилкаш характерларини, билим ва ҳунар ўрганишга қизиқишларини, гоҳида хато иш қилиб қўйиб ота-оналари, мураббийлари олдида уялишларини ёрқин мисраларда тасвирлайди, уларнинг қизиқувчи ва интилувчан қиёфаларини жозибали акс эттиради.

Фашистлар Германиясининг Совет Иттифоқига хиёнаткорона ҳужуми ва Улуғ Ватан урушининг бошланиши мамлакатимиз халқларининг маънавий кучларига жиддий синов бўлди. Республикамиз сўз усталари — ёзувчилар, шоирлар, драматурглар, адабиётшунослар, санъаткорлар, фан ва маданият ходимлари ўзларининг бутун ижодий меҳнатларини фронтга, душман устидан ғалаба қозонишга қаратдилар.

Жанг майдонига биринчилар қаторида отланганлар орасида атоқли ёзувчиларимиздан Султон Жўра, Шароф Рашидов, Назир Сафаров, Зиннат Фатҳуллин, Иброҳим Раҳим, Мирзакалон Исмоилий, Мумтоз Муҳамедов, Илёс Муслим, Адҳам Ҳамдам ва бошқа ажойиб қалам соҳиблари бор эдилар. Ана шу ватанпарвар, жанговар сўз санъаткорлари билан бирга бизнинг юбиляримиз Адҳам Раҳмат ҳам урушнинг биринчи куниданоқ жанг майдонига йўл олади.

Урушнинг дастлабки кунларида Ғарбий фронтда оддий жангчи бўлиб, гитлерчи босқинчиларга қарши шиддатли жангларда қатнашади, жонажон пойтахтимиз Москва мудофаасида ёвга қаршилик кўрсатиб, унга қақшатғич зарбалар бераётган Ватан ботирлари сафида бўлади. Жанговар қисмларга сиёсий ходимлар, комиссарлар керак эди. Шунинг учун фронт сиёсий бошқармаси буйруғи билан коммунист ёзувчи Адҳам Раҳмат қисқа муддатли сиёсий ходимлар тайёрловчи курсга юборилади. У ердан кўп вақт ўтмай кичик лейтенант унвони билан «Қизил аскарлар ҳақиқати» фронт газетасига редактор бўлиб ишга тайинланади. Ғарбий фронтда ўзбек тилида чиқиб турган бу газетани ёш редактор қизиқарли, жанговар, оператив бўлиши учун ўзининг бутун куч ва билимини сарф қилиб ишлайди. Ўзи ҳам жанг майдонларида бўлиб, ёвга қарши олишувларда мардлик ва жасорат кўрсатган жангчиларимиз ва командирларимиз ҳақида репортаж, очерк, шеърлар ёзади. Энди ёзувчи — редактор ижодини жангнома — ҳарбий-ватанпарварлик мавзуи бутунлай қамраб олади.

Урушдан Ғалаба билан уйига қайтган Адҳам Раҳмат республика матбуотида ўзининг журналистик фаолиятини давом эттиради.

Адҳам Раҳмат қаҳрамонлари Улуғ Ватан уруши жангоҳларида жасорат ва мардлик кўрсатган марди-майдонларгина эмас, балки она Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллиги йўлида инқилоб йилларида ва ундан кейинги даврларда совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун ички ва ташқи душманларга қарши жанг қилган эл фарзандлари ҳамдир. Юбилярнинг «Ревком раиси», «Ўлмас қаҳрамон», «Тўртинчилар» ва бошқа асарлари инқилобнинг дастлабки йилларидаги актив комсомоллари, совет ташкилотининг баҳодир, жанговар ходимлари ҳаётига бағишланган.

Республика комсомоли тарихида Абдулла Набиев номи олтин ҳарфлар билан ёзилган. У Қўқонда туғилган, республика комсомоли Марказий Комитетида раҳбарлик лавозимида ишлаган. Ёш Адҳамга ўхшаган етим-ёлғиз болаларни билим — ҳунар даргоҳларига элтган ёш устозлардан эди.

Бу мард комсомол раҳбари Сурхон водийсида, Бойсун тоғлари бағрида босмачилар қўлида ҳалок бўлди. Босмачиларга қарши курашда Қашқадарёнинг Ғузор районидан бўлган машҳур мерган қиз Майна Ҳасанова ҳам душман томонидан қўлга олиниб, ваҳшийларча қийноққа солинади. Бахтли ҳаётимиз учун курашган бу комсомол сардорларининг ҳаёти Адҳам Раҳмат ижод йўлини белгилайди. Бу мавзуларга қайта-қайта мурожаат қилади. Абдулла Набиев ҳақида қисса, киносценарий, ниҳоят яқинда тошкентлик адиб Юрий Ковалев билан биргаликда роман ёзиб китобхонларга тақдим этди, Майна Ҳасанова ҳақидаги унинг ёзган очерклари ва пьесалари кенг китобхонлар оммасига маълум.

Оқсоқол адиб Адҳам Раҳматнинг «Эллик бир баҳодир» деган китоби бор. Ундан Улуғ Ватан уруши фронтларида қаҳрамонлик кўрсатган юртдошларимиз — Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ҳақида ҳикоя қилинади. Бу асарни вужудга келтириш учун Адҳам Раҳмат бекиёс катта куч сарфлаганини кўз олдимга келтираман. Ҳар бир қаҳрамон ҳаётини ўрганиш учун қанчадан-қанча архив ҳужжатларини ўрганиш, жанг бўлиб ўтган жойларда бўлиш унга тўғри келди. Мен бу асар ёзилишидан олдин Адҳам Раҳмат билан Брестда, Вильнюсда, Гомель, Минск, Москва, Ленинград, Одесса, Севастополь ва бошқа шаҳарларда бўлдим. У қаерда бўлмасин уруш ветеранлари билан учрашади, уларнинг ҳикояларини тинглаб юртдош, полкдош фронтчилар ҳақида маълумотлар тўплайди, уларни ёзиб олади. Агар ҳужжатлар топилмаса, қаҳрамонларнинг қавму-қариндошларини, таниш билишларини излаб кетади.

Унинг урушдан кейинги йилларда нашр этилган ўттиздан ортиқ асарлари ана шу машаққатли ва шарафли изланишлар маҳсулидир, оловли шонли йилларнинг қаҳрамонномасидир.

Бугун ўзининг 70 йиллигини ўтказаётган, адабиётимизни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланган, Александр Фадеев мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Адҳам Раҳматни баҳодир, бахтиёр халқимизнинг, унинг шон-шуҳратли фарзандларининг қаҳрамонона ишларини ёзишда доимо хизматда, китобхонлар қалбида иззатда бўлишини истаймиз.

НАЗАРМАТ.

Спорт

МЕРГАНЛАРНИНГ ОЛИМПИАДА МАШҚИ

Москвадаги гўзал олимпиада иншоотларидан бири бўлган хушманзара Москва-река бўйида қад кўтарган мерганларнинг янги спорт комплексида камондан отиш бўйича СССР кубоги учун мусобақалар старт олди. Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган энг кучли 120 спортчи тўрт кун давомида Олимпиада программаси асосида куч синашадилар. Биринчи кун бўлиб ўтган мусобақаларда эркаклар ўртасида брестлик Борис Исаченко пешқадамликни қўлга олди. Аёллар баҳсида эса Европанинг собиқ чемпиони, тошкентлик Ольга Рогова 623 очко билан олдинда бормоқда. Ҳаво бироз совуб, шамол эсиб турган бўлишига қарамай ҳамшаҳаримиз 60 метрга бўлган машқда 329 очко тўплашга муваффақ бўлди. Бу жаҳон рекордидан бор-йўғи беш очко камдир.

ҒАЛАБА КУНИГА БАҒИШЛАНАДИ

Ленинградда Буюк ғалабанинг 35 йиллигига бағишлаб кучли ватерполчилар ўртасида ўтказилган мусобақада Москва Давлат университети ҳамда «Москвич», Минскнинг физкультура институти спорт клуби, Тошкентнинг «Меҳнат» ва Ленинграднинг «Балтика» ўсмирлар терма командаси иштирок этди.

Тошкентлик ватерполчилар биринчи учрашувни Ленинград ўсмирлар терма командаси билан ўтказиб, 7:5 ҳисобида ғолиб чиқдилар. Иккинчи кун минсклик студентларни 10:5 ҳисобида енгдилар. «Балтика» билан бўлган ўйин ниҳоятда кескин ўтди. Биринчи бўлимда 0:2 ҳисобида ютқазиб турган «Меҳнат» кейинчалик вазиятни тенглаштирди. Ҳисоб 4:4. Бироқ, учрашувнинг сўнгги минутларида Елисенко ҳал қилувчи тўп киритиб, «Балтика»га ғалаба келтирди. Мамлакат чемпионлари — Москва давлат университети командаси билан бўлган ўйинни 4:4 ҳисобида дуранг қилган тошкентликлар умумий учинчи ўринни эгалладилар.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКАЧИЛАР КРОССИ

Тошкент кўчалари бўйлаб 11 минг 100 метр масофада ўтказилган енгил атлетикачилар кроссида турли кўнгилли спорт жамиятларининг 68 командаси иштирок этди. 23 босқичдан иборат, бу мураккаб пойгада олий ўқув юртлари ўртасида Ўзбекистон давлат физкультура институти, саноат корхоналари ўртасида Тошкент тўқимачилик комбинати вакиллари биринчи бўлдилар.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ХАЛҚ МОТАМ ТУТМОҚДА

БЕЛГРАД, 6 май. (ТАСС). ЮСФР президенти, ЮКС Раиси И. Броз Титонинг вафоти Югославия гражданларининг қалбларини чуқур қайғуга солди. Югославиянинг атоқли давлат ва партия раҳбари, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг таниқли арбоби билан бутун мамлакат видолашмоқда.

Бугун Белграддаги касаба Союзлар уйида ЮСФР олий органлари ва ташкилотларининг мотам мажлиси бўлиб ўтди.

ТАНЮГ агентлигининг хабар беришича И. Броз Титони дафн этиш маросимида қатнашиш учун турли мамлакатлар давлат ва ҳукуматлари бошлиқларининг келиши кутилмоқда. Бу бошлиқлар орасида БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари, БХР Давлат кенгашининг раиси Т. Живков, ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат кенгашининг раиси Э. Хонеккер, ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР президенти Г. Гусак, ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герек, ВСИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар, РКП бош секретари, РСР президенти Н. Чаушеску, Финляндия президенти У. Кекконен Италия президенти А. Пертини, Австрия президенти, Р. Кирхшлегер, Ҳиндистон бош министри Индира Ганди, ГФР федерал канцлери Г. Шмидт, Франция бош министри Р. Барр, Буюк Британия бош министри М. Тэтчер, АҚШ вице-президенти У. Мондейллар бор.

ЭРОН—АМЕРИКА МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

ТЕҲРОН, 6 май (ТАСС). Бу ерда Ислом революцион кенгаши билан Эрон ҳукуматининг қўшма мажлиси бўлди. Мажлис тугагач, кенгаш аъзоси оятилло Беҳишти Теҳрон радиоси мухбири билан қилган суҳбатда Тебес шаҳри районида Америка десанти туширилганлиги вазиятини текшириш тўғрисидаги докладни тинглаш кун тартибидаги асосий масала бўлганлигини айтди. Бу авантюранинг кўпгина тафсилотлари аниқланган бўлсада тергов давом этмоқда, деди у.

Эрон матбуоти десантнинг муддаосини амалга оширишда шоҳ охранкаси САВАКнинг собиқ ходимлари ҳамда аксилинқилобий унсурлар ва Америка агентларидан иборат «бешинчи колонна»га муҳим роль берилганлигини ёзмоқда. Шу муносабат билан «Мужоҳид» газетаси хабар қиладики, мамлакат жанубида ва шимоли-шарқида жойлашган Шероз ва Машҳад шаҳарларининг ҳаво ҳужумидан мудофаа воситалари Американинг диверсия ҳаракати амалга оширилишидан бир неча кун аввал кўчириб олинган. Газета пайқаш ва хабар қилиш станцияларидан бири 24 апрель пайшанба куни кечқурун Эрон осмонида ажнабий самолётлар пайдо бўлганлигини қайд этганлигига эътиборни жалб қилади. Аммо бунга аҳамият берилмаган. Бундан ташқари, деб ёзади «Мужоҳид» газетаси, 25 апрелга ўтар кечаси Америка элчихонаси ёнида жойлашган «Амжадия» стадиони ёритиб қўйилган. Газета ташлаб кетилган Америка самолётлари ва вертолётлари бомбардимон қилинганлигидан таажжубланади. Ҳолбуки уларда қимматли махфий ҳужжатлар борлиги бомбардимон қилишдан олдин маълум эди.

Эрон маъмурлари АҚШнинг Эронга қарши янги кирдикорларига қатъий зарба бериш учун аҳоли хушёрлиги ва тайёрлигини кучайтиришга қаратилган чоралар кўришни давом эттирмоқдалар.

Теҳронда Исроил билан АҚШнинг манфаатларини кўзлаб жосуслик қилишда айбланаётган Эрон яҳудий жамоасининг тўрт аъзоси иши юзасидан суд бўлмоқда. Форс агентлиги ўша кишиларга собиқ шоҳ охранкаси САВАК ва шоҳ саройининг хавфсизлик офицерлари билан қалин ҳамкорлик қилган, мамлакатдан яширинча валюта олиб чиққан, порахўрлик қилган ва мамлакатнинг миллий бойликларини талон-торож қилган, деган айблар ҳам қўйилганлигини маълум қилди.

Эрон хавфсизлик органлари, деб хабар қилади «Эттилоот» газетаси, Теҳронда яқинда бўлган портлашларни ташкил қилган деган айб билан 9 киши, шу жумладан уч нафар ажнабий журналистни қамоққа олганлар, Бу портлаш натижасида 7 киши ҳалок бўлган ва 30 га яқин киши жароҳатланган. Ушланган кишилар тинтиб кўрилганда баъзиларининг ёнидан портловчи модда заҳаслари чиққан.

«Имом муридлари» бўлган мусулмон студентлар тарқатган ахборотда гаровга ушлаб турилган америкаликлар кичик-кичик группа қилиб, Эроннинг 12 шаҳрида жойлаштирилганлиги айтилади.

ЭЛЧИХОНА ШТУРМ ҚИЛИНДИ

ЛОНДОН, 6 май. (ТАСС). Англия армиясининг террорчиликка қарши курашувчи махсус бўлинмалари кеча кечқурун Эроннинг Лондондаги элчихонасини штурм қилдилар. Ўзларини эронликлар деб айтган бир группа қуролли кишилар элчихонани 30 апрелдан буён қўлда ушлаб турган эдилар. Элчихона биносида гаровга олинган кишилар орасида Эрон дипломатия ходимларидан ташқари Англия гражданлари ҳам бор эди.

Кейинги кунларда террорчилар билан олиб борилган музокаралар бирон-бир конкрет натижа бермади.

Кеча кечқурун террорчилар гаровга олинганлардан икки кишини ўлдирдилар ва ҳар ярим соатда биттадан кишини отиб ташлайверамиз, деб таҳдид қилдилар. Шундан кейин элчихона штурм қилинди, штурм вақтида террорчилардан уч киши ўлдирилди, икки киши қамоққа олинди, улардан бири жароҳатланган. Гаровга олинганлардан 19 киши озод қилинган.

Маҳаллий кузатувчилар инглиз маъмурларининг ҳаракатларини шарҳлаб, шуни қайд этмоқдаларки, террорчилар эронлик дипломатларнигина эмас, шу билан бирга бинода қолган инглиз гражданларини ҳам йўқ қилишидан хавфсираш элчихонани штурм қилишнинг сабабларидан бири бўлган.

АДР МИНИСТРЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

КОБУЛ, 6 май. (ТАСС). АХДП Марказий Комитетининг бош секретари, АДР революцион кенгашининг раиси ва АДР бош министри Бабрак Кармал раислигида Афғонистон Демократик Республикаси министрлар кенгашининг бу ерда бўлиб ўтган мажлиси иқтисодий тараққиёт масалаларига бағишланди.

Бахтар агентлигининг хабар беришича, мажлисда бир қанча министрлик ва идораларнинг таклифлари муҳокама этилиб, шу таклифлар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинган. Жумладан, Кобулда ва Кобул вилоятида зарур инвентар ва истеъмол молларини енгил нархларда сотиб олишда деҳқонларга ва қишлоқ хўжалик ишчиларига ёрдам бериш учун ўнта матлубот кооперативи ташкил қилинади.

Министрлар кенгаши турли соҳаларда АДРга ёрдам бериш масалалари юзасидан Афғонистоннинг чет мамлакатлар билан, жумладан Совет Иттифоқи билан тузган бир қанча битимларини маъқуллади.

ЛИВАНГА ҚАРШИ ИҒВОГАРЛИК ҲУЖУМЛАРИ

БАЙРУТ, 6 май. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари Ливанга қарши иғвогарлик ҳужумларини давом эттирмоқдалар. Ўтган кун мобайнида агрессор самолётлари Байрут ва Сайда устида разведка мақсадида учиб юрди. Исроил авиацияси фаластинликларнинг Сайда чеккасидаги Айн-Хилва лагерига ҳужум қилди. Бироқ ҳаво ҳарочилари зенит артиллериясининг қаттиқ ўтига дуч келиб, жўнаб қолишга мажбур бўлдилар.

Исроил ҳарбий кемалари ўтган тун мобайнида Байрут ва Сайда шаҳри районида Ливан соҳилига бир неча марта яқинлашиб келди.

Тель-Авив қўллаб-қувватлаётган ва Ҳаддад шайкаларидан бўлган сепаратчилар кеча Аззиё қишлоғига суқилиб кириб тинч аҳолидан бир неча кишини гаров сифатида қўлга олдилар. Бу қишлоқ БМТнинг Ливандаги муваққат кучлари бўлинмаларининг назорати остида турибди. Халқаро қўшинларнинг қўмондонлиги Ливан гражданлари дарҳол қайтариб берилишини ва БМТ кучлари назорат қилиб турган районларда қўпорувчилик ҳаракатлари тўхтатилишини талаб этди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

Давлат меҳнат омонат кассалари — аҳолига ўз маблағларини сақлаш имконини беради ва пул ҳисоб-китоб ишларини бажаради.

Омонат кассалари меҳнаткашларга шахсий бюджетларини тўғри тузиш, ўзларининг моддий, маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш учун меҳнат даромадларидан унумли фойдаланишга ёрдам беради.

Омонатлар ва давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигациялари орқали омонат кассаларига жалб қилинган аҳоли маблағидан Ватанимиз халқ хўжалигини янада ривожлантиришда фойдаланилади.

БУ САҲИФА АҲОЛИНИ ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИДА БАЖАРИЛАДИГАН ОПЕРАЦИЯЛАР БИЛАН ТАНИШТИРАДИ.

Омонат кассалари ўнинчи беш йиллик даврида аҳоли ўртасида айниқса кенг оммалашди.

Бугунги кунда омонат кассалари хизматидан деярли ҳамма оила фойдаланади.

Областимиз аҳолисининг омонат кассаларидаги омонат суммалари ўнинчи беш йиллик даврида 156 миллион 510 минг сўмга кўпайди ва ҳозирги кунда 445 миллион 356 минг сўмдан ошиб кетди.

Шу давр ичида омонатчилар сони 90 мингтага кўпайди ва ҳозирги кунда омонатчилар сони 383 мингтага етди.

Омонат сақловчилар жамғармаларининг ўртача миқдори 1187 сўмни ташкил қилади.

Областимизда ҳозирги кунда 330 та давлат меҳнат омонат кассалари ишламоқда.

Омонат кассаларидаги жамғарма турлари

МУДДАТЛИ ОМОНАТЛАР

Бу турдаги омонатлар камида олти ойга қабул қилинади. Омонат олти ойдан ортиқ вақтда омонат кассаларида сақланиб турса ҳам у муддатли омонат бўлиб ҳисобланаверади. Муддатли омонатлар бўйича омонатчига йилига 3 процент даромад берилади.

ШАРТЛИ ОМОНАТЛАР

Шартли омонатлар топширилаётганда шарт қўйиб олинади. Масалан: омонатчи ўқув юртини битиргандан сўнг, балоғат ёшига етганда омонатни бериш ва бошқа турли шартлар.

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

Бу турдаги омонатлар бошқа турдаги омонатлардан ажралиб туради.

Омонат сақловчилар бундай омонатлар юзасидан ютуқлар тариқасида даромад оладилар.

Ютуқлар тиражи бир йилда икки марта—апрель ва октябрь ойларида ўтказилади. Ҳар бир тиражда 1 мингта счёт номерига 25 та ютуқ ўйналади. Ютуқ суммаси омонат миқдорига ва сақланиш муддатига боғлиқ.

ЖОРИЙ СЧЕТ ОМОНАТЛАРИ

Жорий счёт омонатларидан омонатчи шахсан омонат кассаларига кирмасдан фойдаланиши мумкин. Бунинг учун чек ёзиб берилса унда кўрсатилган кишига пул тўланаверади.

Давлат меҳнат омонат кассаларига қўйилган омонатларга даромад процент ёки ютуқ тариқасида тўланади.

Совет давлати омонатларнинг сир сақланишини, уларнинг бутлигини ва омонатчининг биринчи талаби бўйича берилишини гарантиялайди.

ТАЛАБ ҚИЛИБ ОЛИНГУНЧА САҚЛАНАДИГАН ОМОНАТЛАР

Бу омонатлар чекланмаган муддатга қабул қилинади. Омонатларни хоҳлаган вақтда кўпайтириш ва истаган вақтда бир қисмини ёки ҳаммасини олишингиз мумкин.

Бу омонат бўйича йилига 2 процент даромад берилади.

ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ҲИСОБ ЧЕКИ—ШАХСИЙ ҲУЖЖАТДИР

Магазинлардан қимматбаҳо буюмлар — моторли қайиқлар, катерлар, мотоцикллар, мебель гарнитурлари, пианинолар ва шу каби нархи 200 сўмдан юқори бўлган буюмларни сотиб олиш учун омонат кассаларида бериладиган ҳисоб чекларидан фойдаланиш мумкин. Аҳолига бу чеклар нақд пул ёки омонат кассаларидаги уларнинг жамғармалари ҳисобига берилади.

Ҳисоб чеклари — марказий омонат кассалари ва биринчи разрядли омонат кассалари орқали берилади.

Иккинчи разрядли омонат кассасида ёки омонат касса агентлигида шахсий счётига эга бўлган омонатчилар шу райондаги марказий омонат кассаларидан ҳисоб чекларини олишлари мумкин.

Ҳисоб чеклари берилган кундан сўнг икки ой давомида ўз кучини сақлайди.

Фойдаланилмаган чек шаҳар ёки райондаги марказий омонат кассаларининг қайси биридан берилган бўлса, ўша омонат кассага қайтиб берилиши шарт. Ҳисоб чекидаги сумма омонат счётига қўшиб қўйилади ёки нақд пул билан қайтариб берилади.

ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ҲИСОБ ЧЕКЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Омонат кассалари қуйидаги операцияларни бажаради

Аҳолининг пул маблағларини омонат счётларига қабул қилади ва беради.

Омонатчининг топшириғига биноан омонатларни бир омонат кассасидан бошқасига ўтказади ва нақд пулларни бошқа омонат кассасига ўтказиш учун қабул қилади.

Давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигацияларини сотади ва сотиб олади, ютуқларни тўлайди, давлат заёмлари облигацияларини сақлаб бериш учун қабул қилади.

Аккредитивларни беради ва тўлайди.

Аҳолининг магазинлардан сотиб оладиган енгил автомашиналари, стандарт уйлар, мебель гарнитурлари, пианино, мотоцикл ва бошқа узоқ муддат фойдаланиладиган буюмларнинг ҳисоб-китобларида ҳисоб чекларини қўллайди.

Пул-буюм лотереяларини сотади ва ютуқларини тўлайди.

«Спортлото» ютуқларини тўлайди.

Почта хизмати ҳақини тўлаш белгиларини, шаҳар транспортининг билетларини ва давлат божи маркаларини сотади.

Ҳамма давлат меҳнат омонат кассалари (агентликларидан ташқари) аҳолидан квартира ҳақи, коммунал хизмат ҳақи ва бошқа тўловларни қабул қилади.

Давлат меҳнат омонат кассалари омонатчининг топшириғига биноан коммунал хизмат ҳақи ва бошқа тўловлар учун ташкилотлар билан нақд пулсиз ҳисоб-китоб ишларини бажаради.

Омонат кассаларида бериладиган аккредитивлар йўлда пул сақлашнинг қулай формасидир

Командировка, отпуска, саёҳат ва экскурсияларга чиққанда йўлда пул сақлаш ва ундан фойдаланишда омонат кассаларининг аккредитивлари жуда қулайдир.

Аккредитив шунинг учун қулайдирки, йўлда ўзингиз билан нақд пул олиб юриш зарур эмас.

Шаҳар ёки райондаги бир омонат кассага пулингизни аккредитивга қўйиб уни бошқа шаҳар ёки райондаги хоҳлаган омонат кассаларидан олишингиз мумкин.

Аккредитивлар икки хил бўлади: 1000 сўмгача бўлган хоҳлаган сумма ва 300 сўмлик.

Аккредитив бўйича пулларнинг ҳаммасини бир қилиб, ёки қисмларга бўлиб олиш мумкин.

Аккредитив эгаларига иккита ҳужжат берилади — аккредитив ва унга контроль варақа. Уларни алоҳида сақлаш лозим.

Омонат кассалари аккредитив эгалари паспорт ёки унинг ўрнини босадиган ҳужжатни кўрсатганларидан сўнг аккредитив пулларини тўлайдилар.

Аккредитивлар, шунингдек унинг эгаси ишонч қоғози ёзиб берган кишига ҳам тўланиши мумкин.

Автомашина ва мотоциклларни 30 тийинга ютиш мумкин

Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясида ҳар йили 5 миллион 400 минг сўмлик 2 миллион 244 мингта пул-буюм ютуқлари ўйналади.

Пул-буюм лотереясида ўйналадиган ютуқларнинг умумий суммаси (5 миллион 400 минг сўм) чиқарилган лотерея билетларининг 60 процентини ташкил қилади.

Тиражларда ўйналадиган ютуқлар ичида «Москвич-412», «Жигули» ва «Запорожец» автомашиналари, мотоцикллар, холодильниклар ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ҳамда йирик пул ютуқлари мавжуд.

Лотерея билетининг баҳоси — 30 тийин.

УЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ ВА ЮТУҚЛАР ТИРАЖИДА ҚАТНАШИНГ!

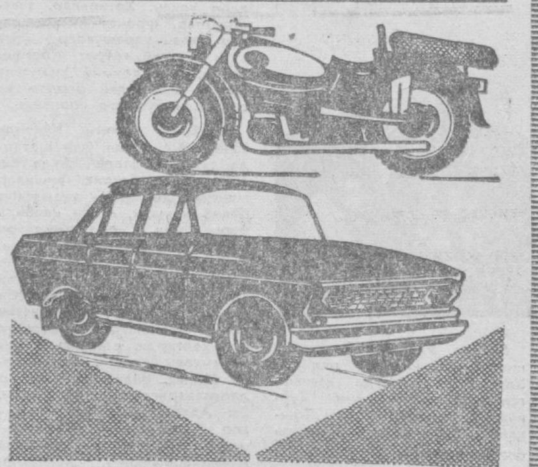

40 СЎМДАН 5 МИНГ СЎМГАЧА

Давлат 3 процентли ички ютуқли заём облигациясини сотиб олган ҳар бир киши 40 сўмдан 5000 сўмгача ютуқ ютиши мумкин.

Ҳар йили саккиз марта ютуқлар тиражи ўтказилади.

Ҳар бир тираждан сўнг ютуқ ютиш имкони ортаверади, чунки, ютуқ чиққан облигация серияси кейинги тиражларда қатнашмаслиги муносабати билан кейинги тиражларда қатнашадиган облигация серrouteлари камайиб боради.

Заём облигациялари ҳамма омонат кассаларида сотилади ва сотиб олинади ҳамда марказий омонат кассалари уларни сақлаб бериш учун қабул қилади.

Заём облигацияларини сотиб олиб омадингизни синаб кўринг. Ютуқ чиқмаса 10 тийиндан 50 тийингача (облигацияни сотиб олган вақтингизга боғлиқ) йўқотасиз, омадингиз келса 20 сўмлик облигацияга (облигация қиймати билан бирга) 5.000, 2.500, 1.000, 500, 100 ёки 40 сўм ютишингиз мумкин.

ФРУНЗЕ ШАҲРИДА

15 МАЙДА

1966 ЙИЛГИ ДАВЛАТ 3 ПРОЦЕНТЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ БУЙИЧА

111-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Облигациялар 10 сўм ва 20 сўмлик қилиб чиқарилади. Қиймати ўн сўм бўлган облигацияга чиққан ютуқнинг ярми тўланади.

ҲАР БИР 100 МИЛЛИОН СЎМГА 512 МИНГ 560 СЎМЛИК 9 МИНГ 400 ТА ЮТУҚ ЎЙНАЛАДИ.

3 ПРОЦЕНТЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

ОМОНАТ КАССАГА БОРМАСДАН ОМОНАТЧИ БЎЛИШ МУМКИН

Мамлакатимиздаги миллионлаб кишилар давлат меҳнат омонат кассалари хизматларидан фойдаланади.

Омонат кассалари меҳнаткашларга кам миқдорда бўлса ҳам доимий равишда пул ўтказиб, уларнинг маданий-маиший ва моддий талабларини қондириш учун пул маблағларини жамғаришга ёрдам беради.

Пулни омонат кассасига бормасдан ҳам жамғариш мумкин. Бунинг учун хизматчи ёки колхозчи ўзи ишлайдиган корхона, совхоз ёки колхоз бухгалтериясига ўзига бериладиган иш ҳақидан ёки пул даромадидан маълум суммасини ҳар ойда унинг омонат кассадаги шахсий счётига ўтказиб туришни сўраб ариза топшириши лозим.

Омонат кассаларидаги пул жамғармалари учун омонатчиларга процент ёки ютуқ тариқасида даромад тўланади.

Омонат кассаларида сақланаётган пул маблағлари сизга ҳам, давлатга ҳам фойдалидир

Омонат кассалари чекланмаган суммаларга омонатлар қабул қилади. Омонатчи битта ёки бир нечта счёт очтириши мумкин.

Омонат суммасининг минимал ҳажми 50 тийин.

Ҳар бир совет граждани ёшидан қатъий назар, омонат кассасига омонат қўйиши мумкин.

Омонатнинг омонат кассасида сақлаш муддати чекланмайди.

Омонатчи ўз омонат счётидан фойдаланиш учун ишонч қоғози ёзиб бериш, омонатини бир ёки бир нечта кишиларга (улар қонун бўйича меросхўр бўлиш бўлмаслигидан қатъий назар) ҳамда давлат кооператив ва жамоат ташкилотларига васият қилиб қолдириш ҳуқуқига эга.

Ҳар бир омонатчи ўз омонати учун процент ёки ютуқ тариқасида белгиланган даромадни олиш ҳуқуқига эга. Бу даромадлардан солиқ ва налоглар олинмайди.

Омонатчи ўз шахсий счёти олиб бориладиган омонат кассасига шу счётдан муассасалар, корхоналар ва ташкилотларга тўланадиган ҳамма тўловларни уларнинг давлат банки муассасаларида ёки омонат кассаларидаги счётларига ўтказишни буюриши мумкин.

Аҳоли ўртасида квартира, болалар боғчаси, телефон, коммунал хизмати, музика мактаблари ва бошқа пуллик ўқув юртлари учун ҳақларни ҳамда квартира ремонти, шаҳарлараро телефондан кредитга гаплашганлиги учун ва телефон орқали телеграммалар берилгани учун ҳақларни нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилиш кундан кунга оммавийлашмоқда.

Омонатчи тўловларни тегишли ташкилотларга ўтказиш учун бир мартага ёки узоқ муддатга — кварталга, бир йилга ёки топшириқ бекор қилингунга қадар омонат кассасига топшириқ бериш ҳуқуқига эга.

Пулсиз ҳисоб-китоб қилиш ҳақидаги топшириқни омонатчи омонат кассасига шахсан бориб бериши ёки почта орқали юбориши мумкин.

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БОШҚАРМАСИ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 01976. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1601. 13